

Ekonomsko ogledalo je namenjeno sprotnjemu objavljanju in komentiraju tekoih makroekonomskih podatkov ter tudi izbranih tem s področja ekonomskega, socialnega in okoljskega razvoja. Sestavljeno je iz serije »ogledal«, ki obravnavajo ključne kazalce gospodarskih gibanj, komentirajo in ocenjujejo, kako se uresničuje Pomladanska oziroma Jesenska napoved ključnih makroekonomskih kazalcev ter kako poteka izvajanje ekonomske politike (plače, javne finance, cene, konkurenčnost, itd). Publikacija (tudi v angleškem jeziku) izide vsak mesec z izjemo septembra.

Prispevke za to številko Ekonomskega ogledala so pripravili:

Mateja Peternej (*Aktualno*), **Jure Brložnik** (*Mednarodno okolje*), **Miha Troš** (*Cenovna gibanja in politika*), **Marjan Hafner** (*Denarni trg – varčevanje prebivalstva, Denarni trg – krediti*), **Tomaž Kraigher** (*Trg dela, Trg dela – brezposelni v letu 2007*), **Saša Kovačič** (*Plače*), **Katarina Ivas** (*Predelovalne dejavnosti*), **Janez Kušar** (*Gradbeništvo*), **Maja Kersnik** (*Tveganje revščine in dohodkovna neenakost*), **Mateja Kovač**, **Katarina Ivas** (*Meso in mesni izdelki*).

Odgovarja: **Boštjan Vasle**, direktor.

Odgovorni urednik: **Luka Žakelj**.

Lektoriranje: Generalni sekretariat Vlade RS, Sektor za prevajanje.

Tehnična urednica: **Ema Bertina Kopitar**.

Priprava podatkov, oblikovanje grafikonov: **Bibijana Cirman Naglič, Marjeta Žigman**.

Distribucija: **Katja Ferfolja**.

Tisk: **Tiskarna Štrok**.

Oblikovna zasnova: **Sandi Radovan, Studio DVA**.

Naklada: 400 izvodov.

Urad RS za makroekonomske analize in razvoj

Gregorčičeva 27, 1000 Ljubljana, tel: (+386 1) 478 10 12, fax: 478 10 70

Uredništvo: luka.zakelj@gov.si

Distribucija: publicistika.umar@gov.si

Vsebina	Ekonomsko ogledalo		UMAR	
	številka 2/2008		str. 2	
Aktualno	Postopno umirjanje gospodarske rasti v EMU in Sloveniji		str. 3	
Mednarodno okolje	Evropska komisija za letos znižala napoved gospodarske rasti in zvišala napoved inflacije v EMU		str. 4	
Cenovna gibanja in politika	Rast cen tudi v januarju predvsem posledica višjih cen hrane in energentov		str. 5	
Denarni trg – varčevanje prebivalstva	V letu 2007 okrepljena rast varčevanja prebivalstva v bankah, še bolj pa v vzajemnih skladih		str. 6	
Denarni trg – krediti	Okrepljena kreditna aktivnost domačih bank tudi v letu 2007		str. 7	
Trg dela	Sezonska odpuščanja zaposlenih v decembru so vplivala na januarsko povečanje registrirane brezposelnosti		str. 8	
Trg dela – brezposelni v letu 2007	V letu 2007 močno znižanje števila brezposelnih in stopnje brezposelnosti		str. 9	
Plače	Višja lanska rast neto plač v primerjavi z bruto plačami posledica sprememb v dohodninski zakonodaji		str. 10	
Predelovalne dejavnosti	Decembra nadaljnja upočasnitev proizvodne aktivnosti, povprečna lanska rast najvišja v zadnjih 15 letih		str. 11	
Gradbeništvo	Kljub umirjanju v drugi polovici leta je bila lani rast gradbene aktivnosti še višja kot v ugodnem letu 2006		str. 12	
IZBRANE TEME				
Tveganje revščine in dohodkovna neenakost	Socialni transferji močno znižujejo stopnjo tveganja revščine, ki je med najnižjimi v EU		str. 15	
Meso in mesni izdelki	Pritiske na rast maloprodajnih cen mesa in mesnih izdelkov, ki je bila lani precej višja od rasti cen pri rejcih, so lahko izvajala tudi mesnopredelovalna podjetja		str. 16–17	
<i>Priloge:</i> Podatkovna (str. P1–P12), Pomembnejši kazalci (str. P13), Mednarodne primerjave (str. P14–P15), Slikovna (str. P16–P17).				
Izbrani konjunkturni kazalci, rast v %	Zadnji podatek	V primerjavi		
		s prejšnjim mesečem	z istim obdobjem predhodnega leta	
		zadnji podatek	predzad. podatek	predpredz. podatek
Industrija, vrednost industrijske proizvodnje	XII	-17,8	7,0	7,6
Predelovalne dejavnosti	XII	-18,4	8,4	8,9
Oskrba z elektriko, plinom, vodo	XII	2,2	-11,2	-10,0
Vrednost opravljenih gradbenih del, realno	XII	-18,0	18,5	21,7
Izvoz blaga (nominalno) ¹	XI	-4,1	17,0	17,7
Uvoz blaga (nominalno) ¹	XI	-4,1	18,8	20,2
Realni efektivni tečaj ²	XII	0,1	2,3	2,2
Bruto plača na zaposlenega, realno	XII	-10,4	2,2	2,4
Skupno varčevanje prebivalstva v bankah, nominalno ³	XII	4,9	9,5	7,7
Javnofinančni prihodki, realno	I	-11,8	4,1	4,0
Število formalno delovno aktivnih	XII	-0,4	3,5	3,5
Število registriranih brezposelnih	I	1,2	-13,4	-16,9
Število prostih delovnih mest	I	57,7	11,7	6,6
V mesecu:		zadnjem	predzadnjem	predpredzadnjem
Stopnja registrirane brezposelnosti, v %	XII	7,3	7,3	7,4
V mesecu:		zadnjem	skupaj v letu	medletno⁴
Inflacija (rast cen življenjskih potrebščin), v %	II	0,0	0,0	6,5
Rast cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih (domači trg), v %	I	0,8	0,8	6,5
<i>Viri podatkov:</i> SURS, BS, RZZ, izračuni in ocene UMAR. <i>Opombe:</i> ¹ plačilno-bilančna statistika. ² Tečaj evra za Slovenijo, merjen z relativnimi cenami življenjskih potrebščin. V izračun efektivnega tečaja so zajete valute oz. cene 17 trgovinskih partneric (Avstrija, Belgija, Nemčija, Italija, Francija, Nizozemska, Španija, Danska, Združeno kraljestvo, Švedska, Češka, Madžarska, Poljska, Slovaška, ZDA, Švica, Japonska). Uteži so deleži posamezne trgovinske partnerice v slovenskem izvozu in uvozu proizvodov predelovalnih dejavnosti (5–8 SMTK) v obdobju 2001–2003. Izvoz je dvojno tehtan. ³ Medletna stopnja rasti je določena kot razmerje med stanjem ob koncu tekočega meseca in stanjem istega meseca v predhodnem letu. ⁴ Skupaj v zadnjih 12 mesecih.				

Aktualno	Ekonomsko ogledalo	UMAR
	številka 2/2008	str. 3
<p>Gospodarska rast v EMU se je ob koncu lanskega leta upočasnila, njeno nadaljnje umirjanje pa se pričakuje tudi letos. Realna rast BDP v EMU se je v zadnjem četrletju lani upočasnila z 2,6 % na 2,2 % (medletno desezonirano), k čemur je ob umirjanju izvoza največ prispevala nižja rast zasebne potrošnje zaradi visoke rasti cen hrane in energije. Ob pričakovanem ohlajanju gospodarske aktivnosti v letošnjem letu, ki bo večje od jesenskih pričakovanj zaradi posledic mednarodne finančne krize in hitrejšega upočasnjevanja rasti v ZDA, je EK za letos znižala napoved gospodarske rasti v EMU z 2,2 % jeseni na 1,8 %. Njen glavni dejavnik naj bi bila zasebna potrošnja, na katero bodo še naprej pozitivno vplivale ugodne razmere na trgu dela. Največjo omejitev za hitrejše povečevanje trošenja gospodinjstev predstavlja nadaljevanje visoke rasti cen hrane in energije. To je ključni razlog, da je EK dvignila napoved letošnje inflacije z 0,5 o. t., na 2,6 % (gl. str. 4).</p> <p>Upočasnuje se tudi rast slovenskega gospodarstva, saj se še naprej postopno umirja aktivnost v gradbeništvu in predelovalnih dejavnostih, ki je bila lani za obe dejavnosti najmočnejša v zadnjih letih. Rast vrednosti opravljenih gradbenih del se je v zadnjem četrletju lani umirila, v povprečju leta pa je ob pospešeni gradnji prometne infrastrukture in ugodnih vremenskih pogojih kar za 18,5 % presegla raven iz leta 2006 (gl. str. 12). V predelovalni industriji, katere rast je bila lani z 8,4 % med najvišjimi v EU, se je v zadnjem četrletju še naprej postopoma umirjala aktivnost vseh dejavnosti z izjemo kemične industrije ter proizvodnje vozil in plovil, kjer se je ohranila na zelo visokih ravneh iz tretjega četrletja. Na nadaljevanje umirjanja rasti za letos kažejo tudi podatki o poslovnih tendencah (gl. str. 11).</p> <p>Proti koncu leta sta se umirila tako blagovni izvoz kot uvoz. Po prvih podatkih se je izvoz blaga v zadnjem četrletju lani nominalno povečal za 10,3 %, uvoz blaga pa za 9,7 % (v tretjem četrletju za 17,8 % oz. 19,1 %). Razpoložljivi podatki po SMTK za enajst mesecev kažejo na upočasnitev rasti izvoza večine proizvodov, medtem ko se je izvoz cestnih vozil oktobra in novembra še okreplil. Ob močni rasti v prvih treh četrletjih sta se v letu 2007 glede na leto 2006 blagovni izvoz in uvoz precej povečala (za 15,5 % oz. 16,7 %).</p> <p>Primanjkljaj na tekočem računu plačilne bilance se je lani precej povečal. Glavni vzrok za njegovo povečanje (za 765 mio EUR, na 1,6 mrd EUR oz. 4,9 % ocenjenega BDP) je višji primanjkljaj v trgovinski bilanci (ob visoki rasti izvoza se je lani močno okreplila tudi rast uvoza repromateriala ter investicijske, še zlasti transportne opreme) in bilanci faktorskih dohodkov (predvsem višja plačila obresti na zunanjji dolg). Na drugi strani se je presežek v menjavi storitev lani še povečal in tako pozitivno vplival na saldo tekočega računa.</p> <p>Trg dela ob koncu lanskega leta še ni kazal vidnejših znakov ohlajanja. Po desezoniranih podatkih se je rast števila delovno aktivnih nadaljevala tudi v decembru. Ugodna gibanja v zadnjem lanskem četrletju potrjujejo tudi podatki iz ankete o delovni sili. Na morebitno ohlajanje kaže le relativno manjše zaposlovanje brezposelnih v drugi</p> <p>polovici leta. Sicer so bili rezultati na trgu dela v letu 2007, ob ohranjanju nekaterih strukturnih neskladij, ugodni in boljši od naših pričakovanj. Formalno delovno aktivnih je bilo v povprečju za 3,5 % več (od tega okrog dve petini zaradi dodatnega zaposlovanja tujcev), pri čemer se je njihovo število lani že tretje leto zapored najbolj povečalo v gradbeništvu in poslovnih storitvah. Stopnja registrirane brezposelnosti se je zmanjšala za 1,7 o. t., na 7,7 %, po anketi o delovni sili pa po naši oceni za 1,1 o. t., na 4,9 % (gl. str. 8–9). Kljub visoki konjunkturi je lani rast plač ostala makroekonomsko vzdržna. Zaradi sprememb v dohodninski zakonodaji je bilo povečanje neto plač precej večje od povečanja bruto plač (gl. str. 10).</p> <p>Dinamiko tokov posojil in vlog prebivalstva je novembra in decembra zaznamovala privatizacija druge največje banke, v celem letu pa se je varčevanje prebivalstva krepilo. Prav tako je kljub povisjanju obrestnih mer kreditna aktivnost bank ostala visoka. Po visoki rasti kreditov in upadu varčevanja v bankah zaradi nakupa delnic pri privatizaciji druge največje banke v novembru je decembra prebivalstvo na eni strani neto odplačevalo najete kredite, na drugi strani pa je presežno vplačana sredstva naložilo nazaj v bančne depozite in vzajemne skладe. Sicer se je v lanskem letu okreplilo varčevanje prebivalstva v bankah, še bolj pa v vzajemnih skladih. Okrepljeno rast obsega vlog lahko povezujemo z višjo rastjo neto plač in postopnim dvigovanjem pasivnih obrestnih mer, na visoke neto prilive v vzajemne skладe domačih upravljavcev pa so izraziteje vplivali zlasti visoki donosi v prvih treh četrletjih lani. Visoka kreditna aktivnost domačih bank je bila večinoma usmerjena v kreditiranje podjetij, kjer so k skupni rasti največ prispevali krediti za obratna sredstva, ki so jih podjetja potrebovala zaradi okrepljene proizvodne aktivnosti. Nadaljevala se je tudi visoka rast kreditov prebivalstvu; polovico povečanja so prispevali stanovanjski krediti. Rast obsega kreditov je dosegla 32,4 %, v povprečju EMU pa 11,1 %. Del hitrejše rasti v Sloveniji lahko pojasnimo s procesom dohitevanja, saj je bil delež kreditov v primerjavi z BDP kljub postopnemu zmanjševanju razlike glede na EMU v letu 2007 še razmeroma majhen (80,6 %; EMU 125,5 %; gl. str. 6–7).</p> <p>Cene živiljenjskih potrebščin se v februarju v povprečju niso spremenile. Kot posledica gibanj na svetovnih trgih so se sicer znižale cene tekočih goriv, zaradi običajnih sezonskih nihanj pa so se povisale cene oblačil in obutve. Medletna inflacija se je kljub temu zaradi učinka osnove povisala za 0,1 o. t., na 6,5 %. Ključni dejavniki pospešene inflacije še naprej ostajajo zunanjji šoki, ki pa se v Sloveniji odražajo močneje kot v drugih državah EMU. Višje cene hrane in energentov se tako odražajo v višji rasti cen blaga, te pa so v preteklih dvanajstih mesecih prispevale več kot 90 % skupnega povisjanja inflacije nad ravnotežno raven, ki po naši oceni znaša približno 3 % (manj kot 10 % je posledica pospešene rasti cen storitev). Pričakovanja glede gibanja inflacije v prihodnjih mesecih temeljijo na umirjanju cen energentov in drugih surovin na svetovnih trgih ter na dogovorih o ključnih politikah v Sloveniji. Po oceni UMAR pa na obeh področjih v tem trenutku vlada velika negotovost.</p>		

Mednarodno okolje	Ekonomsko ogledalo	UMAR
	številka 2/2008	str. 4

Primerjava napovedi oz. predpostavk realne rasti BDP

v %	2007	2008					2009			
		UMAR sep. 07	EK nov. 07	OECD dec. 07	CONS feb. 08	EK feb. 08	UMAR sep. 07	EK nov. 07	OECD dec. 07	CONS feb. 08
EU	2,9	2,5	2,4	n.p.	2,0	2,0	2,2	2,4	n.p.	2,1
EMU	2,6	2,3	2,2	1,9	1,6	1,8	2,0	2,1	2,0	1,9
Nemčija	2,5	2,3	2,1	1,8	1,7	1,6	1,9	2,2	1,6	1,9
Italija	1,5	1,5	1,4	1,3	1,0	0,7	1,6	1,6	1,3	1,4
Francija	1,9	2,0	2,0	1,8	1,6	1,7	2,2	1,8	2,0	1,9
Avstrija	3,4	2,4	2,7	2,5	2,4	n.p.	2,1	2,4	2,5	2,3

Vir podatkov: UMAR, Jesenska napoved 2007 (september 2007); EC Autumn Forecast (november 2007); OECD Economic Outlook (december 2007); Consensus Forecasts (februar 2008); EC Interim forecast (februar 2008).

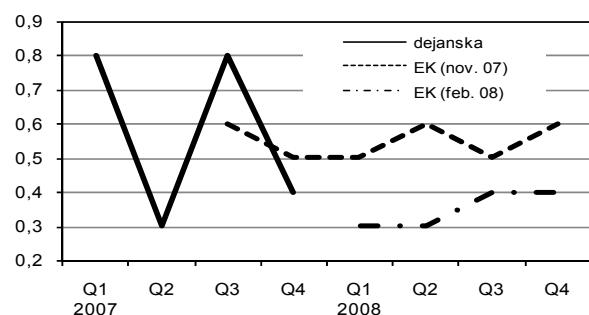
Gospodarska rast v evrskem območju se je ob koncu lanskega leta po pričakovanjih upočasnila; Evropska komisija je za letos znižala napoved rasti. Realna rast BDP v evrskem območju se je v zadnjih treh mesecih lani znižala z 2,6 % na 2,2 % (medletno desezonirano). Ob pričakovani nižji svetovni gospodarski rasti, ki jo signalizira tudi indeks svetovne klime Ifo, ki je v prvem četrletju padel na najnižjo raven po letu 2003, je Evropska komisija znižala napoved za gospodarsko rast za letos z 2,2 % jeseni na 1,8 %. Kljub znižanju je napoved rasti Evropske komisije za 0,2 o. t. višja od januarske napovedi MDS in februarskega Consensusa. Napoved gospodarske rasti za ZDA je ta mesec znižal tudi ameriški FED, in sicer za 0,5 o. t., na interval 1,3–2,0 %. Hkrati so se predvsem zaradi pričakovanega nadaljevanja visoke rasti cen nafte in surovin zvišale napovedi inflacije za letos. Evropska komisija je za 0,5 o. t. dvignila svojo jesensko napoved inflacije za evrsko območje, na 2,6 %, za 0,3 o. t. pa je svojo napoved inflacije dvignil tudi FED, na interval 2,1–2,4 %. Kljub pričakovani nižji gospodarski rasti v razvitem svetu bo ta še naprej visoka na hitro razvijajočih se trgih, predvsem v Aziji. Te države pa so glavni dejavnik rasti povpraševanja po surovinah v zadnjih letih, ko je rast povpraševanja presegala rast ponudbe, kar se pričakuje tudi za letos, to pa lahko vodi k nadaljnjam visokim rastem cen surovin. Cena nafte Brent je februarja namreč prvič presegla psihološko mejo 100 USD/sod, rekordne cene pa so dosegle tudi številne druge surovine.

Razlog za nižjo rast BDP v zadnjem lanskem četrletju je v nižji rasti domačega povpraševanja, predvsem zasebne potrošnje; umirja se tudi izvoz. Glavni razlog za nižjo gospodarsko rast je v umiriti rasti domačega povpraševanja ob koncu lanskega leta, predvsem zasebne potrošnje, na katero je negativno vplivala visoka rast cen, predvsem energije in hrane. Na četrletni ravni je zasebna

potrošnja celo padla prvič v šestih letih. Nižja je bila rast investicij, po pričakovanjih se je umiril tudi izvoz, tako da je se je prispevek salda menjave s tujino znižal iz 0,5 o. t. na 0,3 o. t. Umiritev rasti so nakazovali tudi kazalci razpoloženja Evropske komisije, katerih vrednosti padajo že od lanskega poletja, a so še naprej nad dolgoletnimi povprečji.

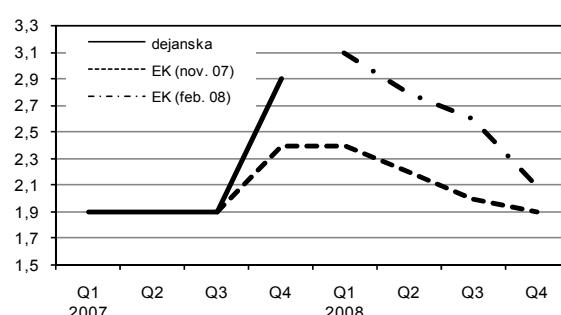
Evropska komisija letos za vse pomembnejše članice pričakuje večjo umiritev rasti kot jeseni in hkrati opozarja na precejšnja negativna tveganja. Umiritev svetovne gospodarske rasti in dražji evro bosta negativno vplivala na rast izvoza, kar bo še toliko opazneje pri državah, ki se soočajo s pomanjkanjem konkurenčnosti (Francija, Italija). Na rast zasebne potrošnje, ki naj bi po jesenskih napovedih letos postala glavni dejavnik rasti, bodo še naprej pozitivno vplivale razmere na trgu dela, saj je bila lani stopnja brezposelnosti na evrskem območju najnižja doslej (7,3 %). Po drugi strani pa nadaljevanje visoke rasti cen energije in hrane predstavlja resno tveganje za njeno rast. Sodeč po napovedih inflacije in trenutnih cenah terminskih pogodb Evropska komisija pričakuje, da bodo cene teh surovin dosegle vrh že v prvem četrletju, nato pa se bodo proti koncu leta umirile. Podobno kot ECB tudi komisija opozarja na nujnost brzdanja inflacijskih pričakovanj in preprečitev pretiranih posrednih učinkov v obliki previsoke rasti plač. Med tveganji izpostavlja večjo umiritev gospodarske rasti v ZDA kot so jo pričakovali jeseni, nadaljevanje finančne krize, ki lahko poleg poslabšanja kreditnih pogojev negativno vpliva tudi na nepremičinske trge v številnih evropskih državah, ki so v preteklih letih doživelji še višjo rast cen nepremičnin kot ZDA. Zaradi omenjenih tveganj obstaja precejšnja verjetnost, da bo rast letos nižja od osnovnega scenarija.

Graf 1: Četrletna rast BDP v EMU, v %

Vir podatkov: Eurostat; EC Autumn Forecast (november 2007); EC Interim Forecast (februar 2008).

Graf 2: Medletna inflacija v EMU na četrletni ravni, v %

Vir podatkov: Eurostat; EC Autumn Forecast (november 2007); EC Interim Forecast (februar 2008).

Cenovna gibanja in politika

Ekonomsko ogledalo

UMAR

št. 2/2008

str. 5

Indeksi cen	2007		2008		
	XII 2007/ XII 2006	Φ (I 07–XII 07)/ Φ (I 06–XII 06)	I 2008/ XII 2007	I 2008/ I 2007	Φ (II 07–I 08)/ Φ (II 06–I 07)
Cene živiljenjskih potrebščin (CPI)	105,6	103,6	100,1	106,4	103,9
Blago	106,0	103,2	99,8	107,2	103,6
Goriva in energija	109,8	103,1	102,7	115,0	104,3
Drugo	105,2	103,2	99,2	105,5	103,4
Storitve	104,8	104,5	100,6	104,7	104,5
Cene živiljenjskih potrebščin (HICP)	105,7	103,8	100,1	106,4	104,1
Regulirane cene ¹	107,2	102,6	101,3	111,9	102,5
Energija	109,6	102,7	102,0	117,7	103,2
Drugo	101,5	102,4	100,0	100,3	101,3
Osnovna inflacija:					
- odrezano povprečje	103,2	102,3	100,3	104,2	102,5
- brez hrane in energije	104,0	102,7	99,6	104,2	103,2
Cene živiljenjskih potrebščin v EMU	103,1	102,1	99,6	103,2	102,3
Cene industrijskih proizvodov domačih proizvajalcev:					
- na domačem trgu	106,3	105,4	100,8	106,5	105,6
- na evrskem območju	100,9	105,0	100,6	100,8	104,5

Vir podatkov: CPI, HICP, IPI: SURS; nadzorovane cene, osnovna inflacija: ocena UMAR; MUICP v EU: Eurostat (začasni podatki) in preračun UMAR. Opomba: ¹ zaradi vsakoletnih sprememb indeksa reguliranih cen podatki med posameznimi leti niso neposredno primerljivi.

Cene živiljenjskih potrebščin so se v januarju ponovno povisale. V primerjavi z decembrom lani so bile višje za 0,1 %, kar je za januar, ko se cene navadno znižajo, neobičajno. Inflacija je na medletni ravni poskočila s 5,6 % v decembru na 6,4 %, kar je v določeni meri tudi posledica učinka osnove. Ključni dejavniki inflacije sicer ostajajo enaki kot v minulem letu. Poleg sezonskega povišanja cen sveže hrane, so se ponovno zvišale tudi cene predelane hrane, ki v zadnjih nekaj mesecih povisujejo tudi osnovno inflacijo, iz katere je zaradi velikega nihanja izločen vpliv cen emergentov ter svežega sadja in zelenjave.

Rast cen hrane se je nadaljevala tudi v januarju. Skupaj se je hrana podražila za 2,7 %, k inflaciji pa je prispevala 0,5 o. t. Mleko, mlečni izdelki in jajca so bili glede na decembra dražji za 9,7 %, olja in maščobe pa kljub visoki podražitvi v decembru (7,8 %) za dodatnih 5,5 %. Nekoliko sta se pocenila le kruh in meso. V zadnjih dvanajstih mesecih so se cene hrane povisale za 14,9 %, kar je v januarju predstavljalo slabih 40 % skupne medletne rasti cen živiljenjskih potrebščin.

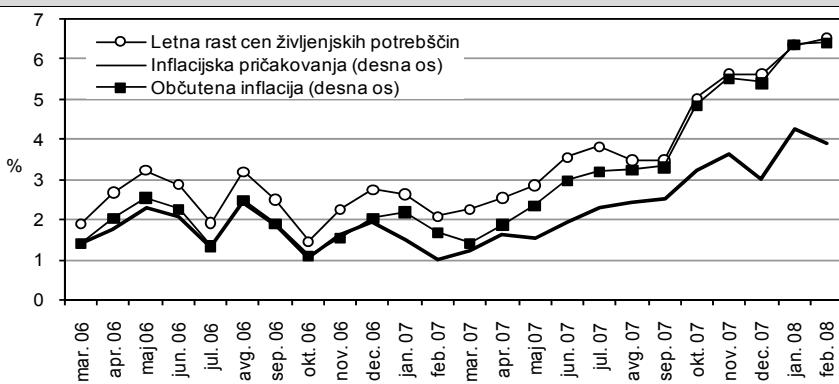
Povišale so se tudi cene emergentov in nastanitvenih storitev. Poleg cen tekočih goriv za prevoz in ogrevanje so se v januarju zvišale tudi cene električne energije za gospodinjski odjem, plina in daljinske energije. Cene plina in daljinske energije se

oblikujejo na podlagi modela, ki med drugim upošteva tudi pretekla gibanja cen nafte na svetovnih trgih. To pomeni, da lahko v prihodnjih mesecih pričakujemo nadaljnje poviševanje teh cen. Prav tako je bilo pričakovano tudi v novembру napovedano januarsko povišanje cene električne energije, ki se je po podatkih SURS zvišala za 6 %, k inflaciji pa je prispevala slabe 0,2 o. t. Rast cen emergentov povišuje tudi skupno rast tistih cen, ki so pod različnimi oblikami regulacije. V zadnjih dvanajstih mesecih so se te povisale za slabih 12 %, predvsem zaradi rasti cen tekočih goriv za prevoz in ogrevanje (za 17,7 %). Poleg emergentov so se v januarju letos občutno povisale še cene nastanitvenih storitev, kjer so se cene nočitev v hotelih zvišale za 8,4 %, kar povezujemo s povečanjem števila nočitev.

V januarju so se sezonsko znižale cene obleke in obutve. Razprodaje zimske kolekcije so se statistično odrazile v znižanju teh cen za 11,3 %, kar je inflacijo znižalo za 0,9 o. t. V zadnjih dvanajstih mesecih so se sicer te cene povisale za 2,9 %.

Potrošniki so gibanje cen v zadnjih 12 mesecih ocenili najslabše, odkar se anketa izvaja. Dojemanje sedanje inflacije kot zelo visoke je po naši oceni predvsem posledica hitre rasti cen hrane, ki se je med živiljenjskimi potrebščinami v zadnjem letu najbolj pospešila (gl. graf).

Graf: Inflacija in inflacijska pričakovanja

Vir podatkov: SURS, preračuni UMAR.

Opomba:

Inflacijska pričakovanja so definirana kot seštevek deležev odgovorov anketiranih, ki so menili, da bodo v prihodnjih 12 mesecih cene naraščale bodisi po enaki stopnji kot do tedaj, bodisi hitreje (ponderirano z medletno stopnjo rasti cen živiljenjskih potrebščin).

Občutena inflacija je definirana kot seštevek deleža odgovorov anketiranih, ki so ocenili, da so v zadnjih 12 mesecih cene rahlo, nekoliko in zelo narasle (ponderirano z medletno stopnjo rasti cen živiljenjskih potrebščin).

Denarni trg – varčevanje prebivalstva			Ekonomsko ogledalo		UMAR
			številka 2/2008		str. 6
Prihranki prebivalstva v bankah in vzajemnih skladih domačih upravljalcev	Nominalni zneski, v mio EUR		Nominalne stopnje rasti, v %		
	31. XII 2006*	31. XII 2007	31. XII 2007/ 30. XI 2007	31. XII 2007/ 31. XII 2006*	31. XII 2006/ 31. XII 2005*
Celotni prihranki v bankah, skupaj	11.451,3	12.541,8	4,9	9,5	7,7
Prihranki v domači valuti, skupaj	7.181,3	12.164,2	5,1	n.s.	n.s.
Vloge čez noč ¹	3.730,9	5.244,4	6,2	n.s.	n.s.
Kratkoročne vloge	2.558,1	4.941,7	5,2	n.s.	n.s.
Dolgoročne vloge	677,2	1.246,0	1,3	n.s.	n.s.
Vloge na odpoklic	215,0	732,1	4,5	n.s.	n.s.
Devizni prihranki, skupaj	4.270,0	377,6	-1,1	n.s.	n.s.
Vloge čez noč ¹	1.794,3	143,4	-4,3	n.s.	n.s.
Kratkoročne vloge	1.877,1	170,7	1,9	n.s.	n.s.
Dolgoročne vloge	474,4	40,0	-3,7	n.s.	n.s.
Vloge na odpoklic	124,2	23,5	1,3	n.s.	n.s.
Vzajemni skladi	1.967,3	2.924,3	4,1	48,6	38,5

Vir podatkov: Bilten BS, ATVP, preračuni UMAR. Opombe: ¹ vpogledne vloge. * Zaradi prenosa evrskih vlog med vloge v domači valuti podatki iz preteklih let niso povsem primerljivi s podatki za leto 2007, zato tudi izračuni stopnji rasti niso smiselnii.

Decembra se je obseg vlog prebivalstva v bankah pričakovan močno okreplil zaradi izplačila trinajstih plač in vračila preplačanih sredstev, povezanih s privatizacijo druge največje banke. Mesečni neto tokovi so znašali 591,1 mio EUR in so bili na ravni neto tokov v mesecih pred prvo uvedbo evra leta 2001 (podatka zaradi različnih metodologij nista popolnoma primerljiva). Približno polovico neto prilivov so zabeležile vloge čez noč, pretežen del druge polovice pa so varčevalci deponirali v kratkoročne depozite.

Rast obsega varčevanja prebivalstva v bankah se je v letu 2007 povišala kljub visokim rastem v alternativnih oblikah varčevanja. Razlog za višje stopnje rasti bi lahko iskali v višji rasti neto plač in v postopnem dvigovanju pasivnih obrestnih mer. Rast neto plač je bila višja v skupinah z večjo nagnjenostjo k varčevanju in je posledica nižje progresije v novi dohodninski zakonodaji. Dvigovanje obrestnih mer je bilo v prvi polovici leta posledica dvigovanja ključne obrestne mere ECB, ki se je povišala za 50 bazičnih točk, obrestne mere za depozite pa so bile v povprečju višje za 40 bazičnih točk. Pozneje je bil razlog za dvigovanje domačih pasivnih obrestnih mer (povprečno za 54 bazičnih točk) tudi zaostrovanje razmer na medbančnih trgih zaradi finančne krize. Neto tokovi vlog prebivalstva so bili v preteklem letu na ravni 1.090,5 mio EUR, kar je dobro tretjino več kot v letu 2006.

Lani so se ponovno začele krepiti vezane vloge, vloge čez noč pa so po razmeroma visokih rasteh v preteklih letih celo upadle. Dobro polovico 20,7-odstotne rasti vezanih vlog lahko pripišemo kratkoročnim depozitom, pomembno pa so k rasti prispevale tudi bolje obrestovane vloge na odpoklic, ki so predstavljale le dobro desetino vseh vlog, a so bile kar za 1,2-krat večje kot konec leta 2006. Vloge čez noč so upadle za 2,5 %, kar povezujemo z dviganjem obrestnih mer in selitvijo prihrankov med vezane vloge.

Decembrski neto prilivi v vzajemne sklade domačih upravljalcev so bili s 65,4 mio EUR najvišji do zdaj. Pomembnejše od letnega povprečja so odstopali predvsem neto prilivi v mešane vzajemne sklade, ki so povprečno vrednost presegli kar za 1,7-krat in so z 18,7 mio EUR predstavljali skoraj 30 % vseh mesečnih neto prilivov. Razlog za tako gibanje bi lahko iskali v tem, da se je del presežno vplačanih sredstev za nakup bančnih delnic zaradi mednarodne finančne krize vrnil v manj tvegane oblike skladov, prav tako pa so upravljalci v tem času močno okreplili trženje naložb v vzajemne sklade in so se za tovrstne naložbe odločili tudi nekateri tveganju manj naklonjeni varčevalci, ki so pretežen del sredstev nalagali v bančne depozite.

Največji neto prilivi v vzajemne sklade so bili doseženi tudi na letni ravni. S 469,7 mio EUR so vrednost iz leta 2006 presegli kar za 1,9-krat, do lani največjo vrednost iz leta 2004 pa za dobro tretjino. Več kot 80 % vseh neto tokov so zabeležili delniški skladi, ki so bili v preteklem letu tudi zelo donosni, vendar pa so se njihovi donosi v zadnjem četrletju začeli zmanjševati, kar je bila posledica izbruha mednarodne finančne krize in s tem povezanih negativnih gibanj na kapitalskih trgih. Obseg sredstev v upravljanju vzajemnih skladov domačih upravljalcev je bil za skoraj polovico večji kot ob koncu leta 2006 in je dosegel že 23,3 % vlog prebivalstva v bankah, kar je za 6,1 strukturne točke več kot leto prej.

Graf: Vloge prebivalstva v bankah in sredstva v vzajemnih skladih domačih upravljalcev (konec leta)

Leto	Vzajemni skladi (mio EUR)	Depoziti (mio EUR)	Total (mio EUR)
2002	~1,000	~8,000	~9,000
2003	~1,500	~8,500	~10,000
2004	~2,000	~9,000	~11,000
2005	~2,500	~10,000	~12,500
2006	~3,000	~13,000	~16,000
2007	~3,500	~15,000	~18,500

Vir podatkov: BS, ATVP, preračuni UMAR.

Denarni trg – krediti			Ekonomsko ogledalo		UMAR
			številka 2/2008		str. 7
Obseg kreditov domačih bank	Nominalni zneski, v mio EUR		Nominalna rast kreditov, v %		
	31. XII 2006*	31. XII 2007	31. XII 2007/ 30. XI 2007	31. XII 2007/ 31. XII 2006*	31. XII 2006/ 31. XII 2005
Krediti skupaj	20.193,3	26.745,2	0,9	32,4	25,2
Krediti v domači valuti	7.457,5	24.826,5	0,6	n.s.	n.s.
Krediti podjetjem in NFI	4.066,8	18.512,6	1,0	n.s.	n.s.
Krediti prebivalstvu	2.896,4	5.785,3	-0,8	n.s.	n.s.
Krediti državi	494,3	528,6	4,1	n.s.	n.s.
Devizni krediti	12.735,8	1.918,7	4,2	n.s.	n.s.
Krediti podjetjem in NFI	10.091,3	869,1	4,7	n.s.	n.s.
Krediti prebivalstvu	2.484,3	1.036,2	4,1	n.s.	n.s.
Krediti državi	160,1	13,4	-11,4	n.s.	n.s.
Krediti prebivalstvu po namenu	5.380,7	6.821,5	-0,1	26,8	25,6
Potrošniški krediti	2.286,6	2.742,6	-1,9	19,9	16,2
Stanovanjski krediti	1.955,8	2.671,1	1,8	36,6	43,0
Ostalo	1.138,3	1.407,9	0,0	23,7	20,3

Vir podatkov: Bilten BS, preračuni UMAR. Opombi: NFI – nedenarne finančne institucije. * Zaradi prenosa evrskih kreditov med kreditne v domači valuti podatki iz preteklih let niso primerljivi s podatki za leto 2007, zato tudi izračuni stopenj rasti niso smiseln.

Decembra se je kreditna aktivnost domačih bank precej umirila. Mesečna rast kreditov je bila prvič po juniju 2005 nižja od enega odstotka. Znižala se je rast obsega kreditov podjetij in NFI, prebivalstvo pa je kredite celo neto odplačevalo. Tako gibanje je najverjetnejše posledica obsežnega odplačevanja kreditov, ki so jih mesec predtem najeli za nakup vrednostnih papirjev.

V letu 2007 se je rast kreditov bank nebančnim sektorjem ponovno okrepila. Tako gibanje je v veliki meri posledica okrepljene rasti zadolževanja podjetij in NFI. Ob ugodnih gospodarskih razmerah in dobrih pogojih zadolževanja se je obseg njihovih kreditov povečal za dobrih 36,9 % (2006: 26,8 %). Rast kreditov prebivalstva se je okrepila le za dobro odstotno točko. Neto zadolževanje domačih nebančnih sektorjev je bilo na najvišji ravni doslej in je doseglo 6.551,9 mio EUR, kar je za dobre tri petine več kot v letu 2006.

Podjetja in NFI so v preteklem letu predstavljala skoraj 80 % celotnega neto zadolževanja domačih nebančnih sektorjev. Neto so najela kredite pri domačih bankah v višini 5.223,6 mio EUR, kar je za skoraj tri četrtine več kot v letu 2006. Zadolževala so se pretežno v obliki evrskih kreditov (približno 90 % vseh neto tokov). V namenski strukturi se je najbolj povečalo zadolževanje za ostale namene, saj so neto tokovi tovrstnih kreditov za 1,7-krat presegli vrednost iz leta 2006, vendar pa je bil njihov delež nižji od 10 %. K rasti so največ prispevali krediti za obratna sredstva. Njihovi neto tokovi so bili za 1,2-krat višji kot v letu 2006 in so predstavljali približno 60 % vseh neto tokov. Visoka rast je verjetno povezana z okrepljeno proizvodno aktivnostjo v preteklem letu (gl. str. 11). Solidno rast so dosegli tudi krediti za investicije, ki so bili višji za dobro tretjino.

Zadolževanje podjetij v tujini postaja vse manj pomemben dejavnik financiranja podjetij. V letu 2006 je tovrstno zadolževanje predstavljalo skoraj 20 % celotnega neto zadolževanja podjetij, lani je bil ta delež le še 7,9-odstoten. Tako so podjetja lani na tujem neto najemala kredite v višini 449,7 mio EUR, kar je za skoraj 40 % manj kot v letu 2006. Na drugi strani so banke ponovno okrepile zadolževanje na tujem, saj okrepljena rast prihrankov še zdaleč ni bila dovolj za normalno financiranje bančne kreditne ekspanzije. Banke so na tujem neto najemala kredite v višini 3.354,5 mio EUR, kar je za 1,3-krat več kot v letu 2006. V prvi polovici leta so prevladovali predvsem dolgoročni krediti, zaradi mednarodne finančne krize in posledično manjšega zaupanja na medbančnem trgu pa so v drugi polovici leta prevladovali kratkoročni krediti.

Neto zadolževanje prebivalstva se je v preteklem letu povisalo za slabo tretjino. Skoraj polovico od 1.440,8 mio EUR celotnih neto tokov kreditov prebivalstvu so predstavljali stanovanjski krediti, rast njihovega obsega se sicer postopoma umirja, kar pa je v veliki meri posledica višje osnove. Stanovanjski krediti so konec leta predstavljali skoraj 40 % vseh kreditov prebivalstva; povprečje EMU je preseglo 70 %.

V letu 2007 se je v EMU rast kreditov okrepila približno za 1,5 odstotne točke, na 11,1 %. Podobno kot v Sloveniji se je tudi v drugih državah članicah okreplilo zadolževanje podjetij in NFI; obseg teh kreditov se je povečal za 15,1 % (leta 2006 13,0 %). Hkrati je rast obsega kreditov prebivalstva upadla za več kot četrtino, na 5,8 %. Čeprav je bila rast kreditov v Sloveniji občutno višja, primerjava obsega kreditov in BDP še naprej kaže na razmeroma velik razvojni razkorak, saj je v Sloveniji obseg kreditov domačih bank nebančnim sektorjem konec leta dosegel 80,6 % ocenjene vrednosti BDP, v EMU pa 125,5 %.

Graf: Delež kreditov v primerjavi z BDP

Leto	EMU (V % BDP)	Slovenija (V % BDP)
2002	102	40
2003	105	45
2004	108	50
2005	115	55
2006	120	60
2007 ocena	125	80

Vir podatkov: BS, ECB, SURS; Eurostat, preračuni UMAR.

Trg dela

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 2/2008

str. 8

	Izbrani kazalci trga delovne sile	V tisoč				Rast v %		
		I-XII 2006	I-XII 2007	XII 2006	XII 2007	XII 2007/XI 2007	I-XII 2007/I-XII 2006	Φ 2006/Φ 2005
A	Aktivni po mesečnih poročilih (A=B+C)	910,7	925,3	911,3	932,8	-0,3	1,6	0,6
B	Formalno delovno aktivni*	824,8	854,0	833,0	864,4	-0,4	3,5	1,4
	Zaposleni v podjetjih in organizacijah	675,1	696,1	681,7	705,9	-0,3	3,1	1,3
	Zaposleni pri fizičnih osebah	66,5	69,9	67,5	70,8	-1,7	5,1	1,7
	Samozaposleni (vključno s kmeti)	83,3	87,9	83,8	87,7	-0,1	5,6	2,1
C	Registrirani brezposelni	85,8	71,3	78,3	68,4	0,1	-16,9	-6,6
	Zenske	47,0	39,1	42,6	36,7	-1,1	-16,7	-4,9
	Starejši od 40 let	39,7	37,1	37,7	36,3	1,0	-6,5	-0,9
	Brezposelni več kot 1 leto	41,9	36,5	39,7	34,7	-0,8	-12,8	-3,6
D	Stopnja registr. brezposelnosti (C/A), %	9,4	7,7	8,6	7,3	-	-	-
	Moški	8,9	6,2	7,1	6,1	-	-	-
	Ženske	12,0	9,6	10,5	8,9	-	-	-
E	Razpisana prosta delovna mesta	19,0	20,2	15,9	14,2	7,9	6,6	12,3
	Za določen čas, v %	75,3	76,5	76,4	69,8	-	-	-
F	Nove zaposlitve	13,0	13,3	9,1	9,7	2,4	2,6	13,8
	Z nižjo izobrazbo	3,9	4,1	2,6	2,6	5,4	5,2	19,4
	S srednjo izobrazbo	7,1	7,2	5,2	5,6	1,3	1,7	13,8
	Z višjo in visoko izobrazbo	2,0	2,0	1,3	1,5	0,3	1,1	4,3

Viri podatkov: SURS, ZRSZ, izračuni UMAR. Opomba: *delovno aktivni po administrativnih virih.

Zaradi sezonskih razlogov se je decembra 2007 število formalno delovno aktivnih zmanjšalo, januarja 2008 pa povečalo število brezposelnih; po desezoniranih podatkih se je rast števila delovno aktivnih nadaljevala.

Delovno aktivnih je bilo za 0,4 % manj (po desezoniranih podatkih za 0,3 % več) kot novembra 2007 (za 3,8 % več kot decembra 2006). Zmanjšalo se je na skoraj vseh področjih dejavnosti, najbolj pa v gradbeništvu in predelovalnih dejavnostih. Zmanjšanje zaposlenosti v decembru je običajen sezonski pojav, ki vpliva tudi na januarsko povečanje registrirane brezposelnosti. Vzrok je odpuščanje zaposlenih za določen čas, decembra pa se konča tudi večina programov javnih del. Zmanjšanje števila formalno delovno aktivnih zaradi skoraj nespremenjenega števila brezposelnih decembra ni vplivalo na stopnjo registrirane brezposelnosti, ki je ostala nespremenjena, 7,3-odstotna. Zmanjšuje se razlika po spolu, pri čemer ostaja stopnja brezposelnosti žensk kljub počasnemu zmanjševanju še vedno precej višja od stopnje brezposelnosti moških.

Število registriranih brezposelnih se je januarja zaradi sezonskih razlogov povečalo na 69.238. Med brezposelne se je prijavilo več oseb kot decembra, vendar manj kot januarja lani, a tudi odjavljenih je bilo več brezposelnih kot decembra in manj kot januarja lani. Zaradi decembrske izgube dela za določen čas se je prijavilo 3.299 oseb (385 manj kot januarja lani), 2.520 oseb pa, ker so izgubile delo zaradi drugih razlogov (1.403 manj kot januarja lani). Število iskalcev prve zaposlitve je bilo sezonsko običajno (928). Po drugi strani je delo dobilo 4.127 brezposelnih (1.021 manj kot januarja lani), zaradi različnih drugih razlogov pa se je število brezposelnih

januarja zmanjšalo še za 1.793 oseb (252 manj kot januarja lani).

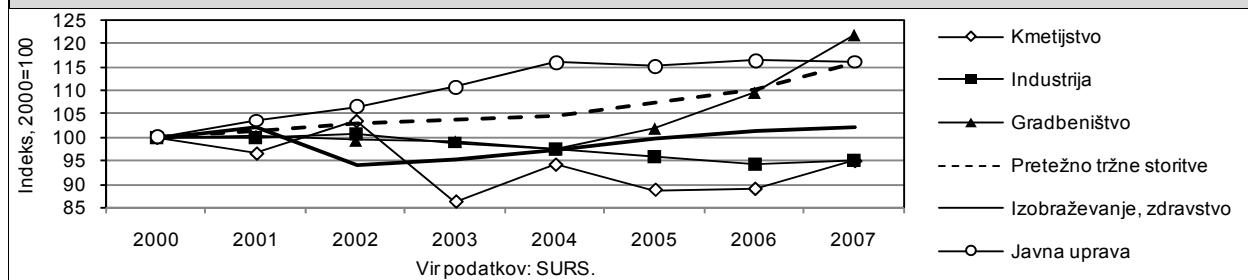
V zadnjem četrletju 2007 se je zmanjšalo tudi število delovno aktivnih po anketi, vendar pa je ostalo precej više kot leto prej. Znižanje za 23 tisoč oziroma 2,3 % v primerjavi s tretjim četrletjem je bilo večinoma sezonskega značaja, v primerjavi z zadnjim četrletjem 2006 pa je ostalo število delovno aktivnih po anketi večje za 27 tisoč ali 2,8 %.

Število delovno aktivnih se je v letu 2007 močno povečalo, v veliki meri tudi zaradi dodatnega zaposlovanja tujcev. Povprečno število formalno delovno aktivnih v letu 2007 (853.999) je bilo za 3,5 %, povprečno število delovno aktivnih po anketi o delovni sili (po naših izračunih 985 tisoč) pa za 2,5 % više kot v letu 2006. Ob tem se je povprečno število delovnih dovoljenj za tujce povečalo za 24,7 %, kar je pomenilo okrog dve petini povečanja števila formalno delovno aktivnih.

Število formalno delovno aktivnih se je v letu 2007 (tako kot v preteklih dveh letih) povečalo predvsem v gradbeništvu in poslovnih storitvah. V primerjavi z letom 2006 se je v gradbeništvu povečalo za 11,3 %, v poslovnih storitvah pa za 8,3 %, povečanje zaposlenosti na teh dveh področjih dejavnosti skupaj pa je obsegalo skoraj polovico celotnega povečanja formalne zaposlenosti v letu 2007. Zaposlenost se je povečala tudi v večini drugih področij dejavnosti, zmanjšala se je le v rabištvu, rudarstvu in javni upravi.

Število potreb po delavcih in realiziranih zaposlitev se je po sezonskem zmanjšanju v decembru januarja spet precej povečalo; prvih na 22.356, drugih na 14.485 (kar je 11,7 % oziroma 7,5 % več kot januarja 2006).

Graf: Formalno delovno aktivni po sektorjih dejavnosti, 2000–2007

Plače				Ekonomsko ogledalo			UMAR
				številka 2/2008			str. 10
Rast bruto plače na zaposlenega, v indeksih rasti	Plače v EUR XII 2007	Nominalno			Realno ¹		
		XII 07/ XI 07	XII 07/ XII 06	I-XII 07/ I-XII 06	XII 07/ XI 07	XII 07/ XII 06	I-XII 07/ I-XII 06
Bruto plača na zaposlenega skupaj	1.342,80	90,0	106,5	105,9	89,6	100,9	102,2
Zasebni sektor (od A do K)	1.279,49	87,2	107,6	106,9	86,8	101,9	103,2
A Kmetijstvo	1.119,75	84,7	109,5	108,3	84,3	103,7	104,5
B Ribištvo	1.038,81	77,7	110,0	107,6	77,4	104,2	103,8
C Rudarstvo	1.777,00	83,1	121,6	107,0	82,8	115,2	103,3
D Predelovalne dejavnosti	1.164,88	87,2	108,0	106,8	86,9	102,3	103,1
E Oskrba z elektriko, plinom, vodo	1.850,19	72,5	109,6	106,3	72,2	103,8	102,6
F Gradbeništvo	1.079,79	88,7	105,6	106,5	88,4	100,0	102,8
G Trgovina	1.231,46	92,4	106,7	107,6	92,1	101,0	103,8
H Gostinstvo	1.011,22	97,1	108,0	105,9	96,7	102,3	102,2
I Promet, skladiščenje in zveze	1.436,05	88,3	109,1	105,6	87,9	103,4	102,0
J Finančno posredništvo	2.054,40	68,1	101,0	107,2	67,9	95,7	103,5
K Poslovanje z nepremičninami	1.478,61	93,4	109,6	107,2	93,0	103,8	103,5
Javne storitve (od L do O)	1.530,53	97,9	104,1	104,1	97,5	98,6	100,5
L Javna uprava	1.564,91	99,8	107,1	105,1	99,4	101,4	101,5
M Izobraževanje	1.574,61	99,4	102,2	104,0	99,0	96,8	100,3
N Zdravstvo in socialno varstvo	1.449,81	99,8	103,0	103,2	99,4	97,5	99,6
O Dr. javne, skupne, osebne storitve	1.504,46	86,8	105,3	103,9	86,5	99,7	100,2

Predelovalne dejavnosti	Ekonomsko ogledalo		UMAR	
	številka 2/2008		str. 11	
	Stopnje rasti, v %			
Izbrani konjunkturni kazalci	XII 2007/ XI 2007	XII 2007/ XII 2006	I-XII 2007/ I-XII 2006	I-XII 2006/ I-XII 2005
Industrijska proizvodnja predelovalnih dejavnosti ¹	-18,4	2,4	8,4	6,5
- Izrazito izvozno usmerjene panoge ²	-21,0	11,3	16,7	8,0
- Zmerno izvozno usmerjene panoge ³	-20,2	0,0	6,5	8,9
- Pretežno na domači trg usmerjene panoge ⁴	-8,9	-2,2	2,3	0,8
Povprečno število zaposlenih	-0,5	0,5	0,9	-1,7
Produktivnost dela	-18,0	1,9	7,5	8,3
Vrednost zalog proizvodov	0,0	12,6	8,9	2,1
Prihodek od prodaje ⁵	-18,4	0,5	7,7	5,2
Nova naročila ⁵	-7,8	-1,7	9,7	6,7
Cene industrijskih izdelkov pri proizvajalcih (domači trg)	0,1	4,9	4,3	2,3
- relativno glede na inflacijo	-0,3	-0,7	0,7	-0,2

Vir podatkov: SURS; preračuni UMAR. *Opombe:* ¹ realna rast, izračunana na podlagi podatkov o vrednosti proizvodnje – preračun SURS z indeksom cen IPI (začasni podatki). ² Podpodročja dejavnosti D (DG, DK, DM), pri katerih na podlagi podatkov AJPES za gospodarske družbe in RS povprečni delež čistih prihodkov iz prodaje, ustvarjenih na tujih trgih, v čistih prihodkih iz prodaje (v nadaljevanju DČPPTT) v povprečju zadnjih treh let presega 70 %. ³ Podpodročja dejavnosti D (DB, DC, DD, DH, DJ, DL, DN), pri katerih se DČPPTT giblje med 50 in 70 %. ⁴ Podpodročja dejavnosti D (DA, DE, DF, DL), pri katerih je DČPPTT pod 50 %. ⁵ Realna rast.

Decembra se je rast proizvodnje predelovalnih dejavnosti še naprej upočasnjevala. Po začasnih desezoniranih podatkih SURS je bila industrijska proizvodnja predelovalnih dejavnosti v primerjavi z novembrom manjša za 0,7 %. Na medletni ravni je bila proizvodnja večja za skromnih 2,4 %, na kar bi morda lahko vplivala tudi z vidika kolektivnih dopustov ugodnejša razporeditev božično-novoletnih praznikov kot v letu 2006.

V povprečju leta 2007 je bila rast proizvodnje slovenske predelovalne industrije visoka in med najvišjimi v EU. V dvanajstih mesecih so slovenska predelovalna podjetja povečala realno vrednost proizvodnje za 8,4 %, kar je največ v zadnjih petnajstih letih. Tudi rast industrijske proizvodnje EU 27 je bila v letu 2007 relativno visoka, 3,8-odstotna, a vendar za 0,7 o. t. nižja kakor leto predtem. Visoka proizvodna aktivnost je bila v lanskem letu značilna predvsem za srednjeevropske države (gl. graf 1), vključno s Slovenijo, ki je bila ena redkih držav, katere rast je v letu 2007 celo presegla tisto iz leta 2006. Lani smo tako imeli za več kot enkrat višjo rast proizvodnje od evropskega povprečja.

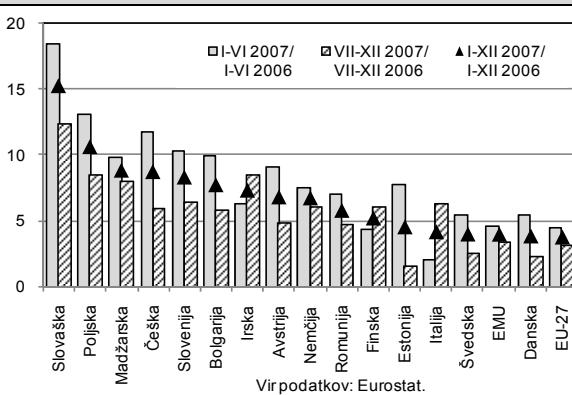
V prvem polletju 2007 so na visoko proizvodno aktivnost slovenske predelovalne industrije vplivali ugodni impulzi iz mednarodnega in domačega okolja. Tuje povpraševanje in pospešena proizvodna aktivnost v gradbeništvu sta vplivali na izjemno visoko rast proizvodnje v prvi polovici leta 2007 (9,8 %). Po

desezoniranih podatkih je bila v tem obdobju izkoriščenost proizvodnih zmogljivosti na približno 86-odstotni ravni, najvišje od leta 1996. Glede na svoje dolgoletne povprečne rasti so hitreje rasla skorajda vsa podpodročja predelovalnih dejavnosti, še zlasti tista, ki so tesno povezana z aktivnostjo v gradbeništvu.

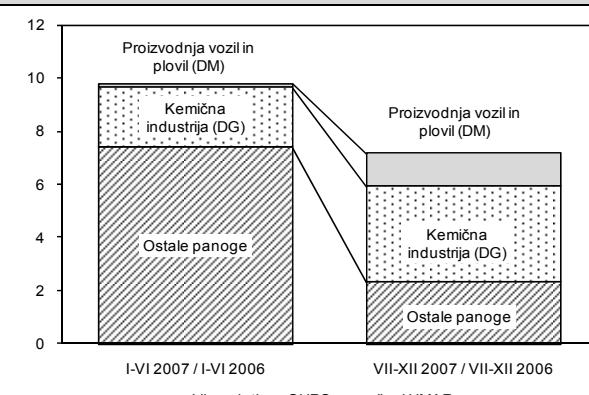
Splošno umirjanje rasti v drugi polovici leta je blažila pospešena proizvodnja v kemični in avtomobilski industriji. V drugi polovici leta 2007 so bile rasti nižje kot v prvem na vseh podpodročjih predelovalne industrije, z izjemo kemične industrije ter proizvodnje vozil in plovil. Obe sta v drugem polletju dosegli prek 25-odstotno rast proizvodnje in pojasnila približno 68 % rasti celotne predelovalne industrije v tem obdobju (7,1 %). Izrazita izvozna naravnost teh dveh panog se je odrazila v povečanju razlike v rasti prihodkov od prodaje na domačem (1. polletje 7,1 %, 2. polletje 3,9 %) in tujem trgu (1. polletje 8,5 %; 2. polletje 9,0 %).

Na nadaljevanje umirjanja rasti, ki se je začelo ob koncu lanskega leta, kažejo tudi podatki o poslovnih tendencah. Z visokih ravni ob koncu leta 2006 in na začetku leta 2007 se desezonirana vrednost kazalnika zaupanja postopoma umira ter se je februarja 2008 znižala za dodatno odstotno točko. Delež podjetnikov, ki pričakujejo izboljšanje poslovne klime, tako za 8 o. t. presega delež tistih, ki pričakujejo poslabšanje. To je najnižja zabeležena vrednost od maja 2006.

Graf 1: Rast industrijske proizvodnje v EU (v %)

Graf 2: Struktura rasti v Sloveniji, po polletjih (v %)

Gradbeništvo	Ekonomsko ogledalo		UMAR																																																																																				
	številka 2/2008		str. 12																																																																																				
Izbrani kazalci gradbeništva, realni indeksi	Q4 2007/ Q4 2006	2007/ 2006	2006/ 2005																																																																																				
Vrednost opravljenih gradbenih del ¹	102,6	118,5	115,3																																																																																				
Stavbe	105,4	115,5	114,0																																																																																				
Stanovanske	114,7	99,1	102,6																																																																																				
Nestanovanske	103,8	120,2	117,7																																																																																				
Inženirski gradbeni objekti	101,1	124,7	116,8																																																																																				
Vrednost zaloge pogodb ^{1,2} (nominalno)	131,3	131,3	173,5																																																																																				
Vrednost novih pogodb ¹ (nominalno)	116,4	97,0	152,3																																																																																				
Število delovno aktivnih v gradbeništvu	112,1	111,3	107,5																																																																																				
Povprečna bruto plača na zaposlenega v gradbeništvu ³	101,1	102,8	103,5																																																																																				
<i>Viri podatkov:</i> SURS, GZS, preračuni UMAR. <i>Opombe:</i> ¹ v raziskovanje so zajeta vsa gradbena podjetja, katerih vrednost prihodka je po zaključnih računih v letu 2005 dosegla vsaj 1,45 milijonov EUR, in enote v sestavi, ki se ukvarjajo z gradbeno dejavnostjo in imajo najmanj 20 zaposlenih, ter še nekatera negradbena podjetja, ki izvajajo gradbeno dejavnost. ² Konec obdobja. ³ Deflacionirano z indeksom cen živiljenjskih potrebščin.																																																																																							
Gradbena aktivnost se je v zadnjem četrtletju lani umirila drugo četrtletje zapored. Po desesoniriranih podatkih se je vrednost opravljenih del v zadnjem četrtletju znižala za 3,2 % glede na četrtletje predtem. Aktivnost je bila oktobra sicer na visoki ravni, novembra se je znižala za 4,0 %, decembra pa še za nadaljnji 8,7 %. V zadnjem četrtletju se je aktivnost sicer znižala v gradnji inženirskega objektov (za 9,8 %), v gradnji stavb pa povečala (za 2,5 %). Vrednost opravljenih del v večjih podjetjih (gl. opombo pod tabelo) je bila v zadnjem četrtletju za 2,6 % višja kot v istem obdobju leta pred tem.	To potrjujejo podatki poslovnih tendenc o omejitvenih dejavnikih v gradbeništvu. Delež podjetij, ki so kot omejitveni dejavnik navedla slabe vremenske pogoje, je bil v prvi polovici leta namreč znatno nižji kot v predhodnem letu. Tudi v tretjem četrtletju so bile vremenske razmere ugodnejše kot leto predtem, v zadnjem četrtletju pa slabše, kar je tudi vplivalo na nižjo rast ob koncu leta.																																																																																						
Po visoki rasti v letu 2006 je bila lani rast gradbene aktivnosti še višja. Vrednost opravljenih gradbenih del se je glede na leto predtem povečala kar za 18,5 %. V gradnji inženirskega objektov je bila rast 24,7-odstotna in je bila povezana z gradnjo prometne infrastrukture. V gradnji stavb je bila rast 15,5-odstotna; od tega v gradnji nestanovanjskih stavb 20,2-odstotna, v gradnji stanovanskih stavb pa se je aktivnost znižala za 0,9 %. Na podlagi podrobnejših podatkov o izdanih gradbenih dovoljenjih ocenjujemo, da se je lani nadaljevala intenzivna gradnja hotelskih stavb, najverjetneje pa tudi stavb za trgovino in druge storitve. Pri interpretaciji podatka o vrednosti del v stanovanjski gradnji je treba opozoriti, da v te podatke niso vključena manjša podjetja (gl. opombo pod tabelo), ki po naših ocenah večji del svoje aktivnosti opravijo v gradnji stavb.	Rast števila delovno aktivnih se je lani še povečala. Število delovno aktivnih v gradbeništvu je bilo lani v povprečju za 11,3 % večje kot leto predtem. Po dejavnostih se je število delovno aktivnih lani okreplilo predvsem v zaključnih gradbenih delih, proti koncu leta pa tudi v splošnih gradbenih delih; po »statusu« pa so bile rasti višje pri samostojnih podjetnikih in njihovih zaposlenih.																																																																																						
Višja rast je bila deloma posledica ugodnih vremenskih razmer, predvsem v prvi polovici leta.	Rast števila načrtovanih stanovanj in skupne načrtovane površine vseh stavb se je nadaljevala tudi v zadnjem četrtletju lani. Predvidena površina novih oz. povečav stavb je bila za 9,0 % večja kot v istem četrtletju leta predtem (nestanovanjskih stavb za 23,5 %, površina stanovanskih stavb pa je bila na približno enaki ravni). V celotnem letu 2007 se je skupna površina načrtovanih stavb povečala za 7,3 %; od tega stanovanskih stavb za 29,0 %, medtem ko se je pri nestanovanjskih, po več kot 50-odstotni rasti leta predtem, zmanjšala za 13,5 %. Z izdanimi gradbenimi dovoljenji je bila lani predvidena gradnja 10.422 novih stanovanj, kar je 17,3 % več kot leta 2006.																																																																																						
Graf: Desezonirani realni indeksi vrednosti opravljenih gradbenih del																																																																																							
<table border="1"> <caption>Dane za graf: Desezonirani realni indeksi vrednosti opravljenih gradbenih del</caption> <thead> <tr> <th>Četrtnik</th> <th>Skupaj</th> <th>Stavbe</th> <th>Inženirski objekti</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>Q1 2003</td><td>100</td><td>100</td><td>100</td></tr> <tr><td>Q2 2003</td><td>105</td><td>105</td><td>105</td></tr> <tr><td>Q3 2003</td><td>105</td><td>105</td><td>105</td></tr> <tr><td>Q4 2003</td><td>100</td><td>100</td><td>100</td></tr> <tr><td>Q1 2004</td><td>105</td><td>110</td><td>105</td></tr> <tr><td>Q2 2004</td><td>105</td><td>110</td><td>105</td></tr> <tr><td>Q3 2004</td><td>110</td><td>120</td><td>105</td></tr> <tr><td>Q4 2004</td><td>105</td><td>115</td><td>100</td></tr> <tr><td>Q1 2005</td><td>105</td><td>110</td><td>95</td></tr> <tr><td>Q2 2005</td><td>115</td><td>135</td><td>100</td></tr> <tr><td>Q3 2005</td><td>115</td><td>130</td><td>105</td></tr> <tr><td>Q4 2005</td><td>110</td><td>125</td><td>100</td></tr> <tr><td>Q1 2006</td><td>110</td><td>125</td><td>95</td></tr> <tr><td>Q2 2006</td><td>115</td><td>135</td><td>85</td></tr> <tr><td>Q3 2006</td><td>125</td><td>145</td><td>115</td></tr> <tr><td>Q4 2006</td><td>135</td><td>155</td><td>130</td></tr> <tr><td>Q1 2007</td><td>140</td><td>160</td><td>145</td></tr> <tr><td>Q2 2007</td><td>155</td><td>170</td><td>150</td></tr> <tr><td>Q3 2007</td><td>155</td><td>165</td><td>150</td></tr> <tr><td>Q4 2007</td><td>145</td><td>160</td><td>135</td></tr> </tbody> </table>				Četrtnik	Skupaj	Stavbe	Inženirski objekti	Q1 2003	100	100	100	Q2 2003	105	105	105	Q3 2003	105	105	105	Q4 2003	100	100	100	Q1 2004	105	110	105	Q2 2004	105	110	105	Q3 2004	110	120	105	Q4 2004	105	115	100	Q1 2005	105	110	95	Q2 2005	115	135	100	Q3 2005	115	130	105	Q4 2005	110	125	100	Q1 2006	110	125	95	Q2 2006	115	135	85	Q3 2006	125	145	115	Q4 2006	135	155	130	Q1 2007	140	160	145	Q2 2007	155	170	150	Q3 2007	155	165	150	Q4 2007	145	160	135
Četrtnik	Skupaj	Stavbe	Inženirski objekti																																																																																				
Q1 2003	100	100	100																																																																																				
Q2 2003	105	105	105																																																																																				
Q3 2003	105	105	105																																																																																				
Q4 2003	100	100	100																																																																																				
Q1 2004	105	110	105																																																																																				
Q2 2004	105	110	105																																																																																				
Q3 2004	110	120	105																																																																																				
Q4 2004	105	115	100																																																																																				
Q1 2005	105	110	95																																																																																				
Q2 2005	115	135	100																																																																																				
Q3 2005	115	130	105																																																																																				
Q4 2005	110	125	100																																																																																				
Q1 2006	110	125	95																																																																																				
Q2 2006	115	135	85																																																																																				
Q3 2006	125	145	115																																																																																				
Q4 2006	135	155	130																																																																																				
Q1 2007	140	160	145																																																																																				
Q2 2007	155	170	150																																																																																				
Q3 2007	155	165	150																																																																																				
Q4 2007	145	160	135																																																																																				
Vir podatkov: SURS.																																																																																							

ekonomsko
ogledalo

eo

Tveganje revščine in dohodkovna neenakost	Ekonomsko ogledalo		UMAR	
	številka 2/2008		str. 15	
Tveganje revščine in dohodkovna neenakost v Sloveniji, 2004–2005	Izračun po raziskavi o življenjskih pogojih (EU-SILC)			
	Dohodek brez dohodka v naravi	Dohodek z dohodkom v naravi		
	2004	2005	2004	2005
Povprečni ekvivalentni razpoložljivi dohodek – mesečno, v EUR	9.535	10.109	9.886	10.371
Stopnja tveganja revščine, v %	12,1 ¹	11,7 ¹	11,4	11,1
Prag tveganja revščine – mesečno, v EUR	440	466	460	480
Prag tveganja revščine za gospodinjstvo dveh odraslih in dveh otrok – mesečno, v EUR	924	978	965	1.009
Stopnja tveganja revščine pred socialnimi transferji (starostne in družinske pokojnine so vštete med dohodke), v %	25,8	24,2	24,8	23,2
Stopnja tveganja revščine pred vsemi socialnimi transferji ² , v %	42,2	40,7	40,9	39,3
Stopnja tveganja revščine moških, v %	10,6	10,3	9,6	9,5
Stopnja tveganja revščine žensk, v %	13,6	13	13,2	12,6
Stopnja tveganja revščine otrok (0–15 let)	11,9	11,8	11	11,1
Stopnja tveganja revščine mladih (16–24 let)	10,4	9,1	10	8,9
Stopnja tveganja revščine aktivnih (16–64 let)	10,4	9,8	9,9	9,3
Stopnja tveganja revščine starih (65+ let)	20,4	20	19,2	19
Neenakost porazdelitve dohodka – razmerje kvintilnih razredov (80/20)	3,4	3,4	3,3	3,3
Neenakost porazdelitve dohodka – Ginijev količnik, v %	23,8	23,8	23	23
<p><i>Vir podatkov:</i> SURS; Kazalniki socialne povezanosti, Slovenija 2004 – začasni podatki, Prva objava, 9. februar, 2007 in Kazalniki socialne povezanosti, Slovenija 2005; Prva objava, 17. december 2007. <i>Opombe:</i>¹ na spletni strani Eurostata je ta podatek objavljen v rubriki za leto 2005 (2006), ker je Eurostat objavil podatke glede na leto, ko je bila izvedena raziskava EU-SILC 2005 (2006), čeprav je podatek izračunan na osnovi dohodkov v letu 2004 (2005). Poleg tega sta objavljeni stopnji tveganja revščine za Slovenijo za leti 2004 in 2005 izračunani brez upoštevanja dohodkov v naravi, čeprav so bili vse do leta 2003 za vse nove članice objavljeni podatki izračunani z upoštevanjem dohodkov v naravi.² Podatek upošteva le dohodke posameznikov brez pokojnin in drugih socialnih transferjev – tolikšno bi bilo tveganje revščine, če prebivalstvo ne bi prejemalo niti pokojnin niti drugih socialnih transferjev.</p>				
Po zadnjih razpoložljivih podatkih za leto 2005 je pod pragom revščine živel 11,7 % oseb, kar je pomenilo, da je bil njihov ekvivalentni razpoložljivi dohodek manj kot 466 EUR mesečno. V letu 2005 je zaradi uporabe iste metodologije (EU-SILC) že omogočena metodološko korektna primerjava stopnje tveganja revščine z letom 2004. Podatki kažejo, da se je tveganje revščine nekoliko znižalo in tudi relativna vrzel tveganja revščine je bila nižja kot leto prej. Če pri izračunu upoštevamo še dohodke v naravi, je bilo tveganje revščine še nekoliko nižje (11,1 %). Nekoliko so se znižale tudi stopnje tveganja revščine po spolu in starostnih skupinah, čeprav je tveganje revščine starih še vedno zelo visoko. Tveganje revščine žensk, ki se je sicer nekoliko znižalo, je bilo za skoraj tri o. t. višje od tveganja revščine moških (gl. tabelo). Tveganje revščine žensk je višje kot pri moških tudi v EU 25, razlike med posameznimi državami pa so zelo velike.	– velike družine (15 %). Tudi med posamezniki revščina najbolj ogroža neaktivne osebe (17,1 %), med katerimi izstopajo brezposelni (33 %). Ogroža tudi stare ženske (25 %) in najemnike stanovanj (22 %).			
Socialni transferji močno znižujejo tveganje revščine. Če država ne bi zagotavljala socialnih transferjev (socialnih in družinskih prejemkov), bi se tveganje revščine podvojilo (24,2 %). Razlika med stopnjo tveganja revščine pred socialnimi transferji in po njih kaže na učinkovitost ukrepov socialne politike na tem področju. Če bi bilo prebivalstvo še brez pokojnin, bi bilo leta 2005 tveganje revščine 40,7-odstotno oz. bi skoraj 41 % prebivalstva živel pod pragom revščine.	Med državami EU 25 se Slovenija uvršča med države z najnižjo stopnjo tveganja revščine. Zaseda drugo mesto, ki si ga deli še z Dansko, Švedsko in Slovaško. ¹ Na prvo mesto sta se z 10-odstotno stopnjo tveganja revščine uvrstili Nizozemska in Češka. Tretje mesto zaseda skupina štirih držav (Nemčija, Francija, Avstrija in Finska; 13 %). Najvišje tveganje revščine je v Latviji (23 %), Grčiji (21 %) ter v Litvi, Italiji in Španiji (povsod 20 %).			
Zaposlenost (oziorama aktivnost) ostaja največja varovalka pred tveganjem revščine. Podatki o stopnjah tveganja revščine različnih socioekonomskih kategorij kažejo, da so bila leta 2005 med gospodinjstvi v najslabšem položaju gospodinjstva brez zaposlenih članov (37 %), med temi zlasti tista, ki so vzdrževala otroke (59 %). Visokemu tveganju revščine so bila izpostavljena tudi enočlanska (43 %) in enostarševska gospodinjstva (22 %) ter dvostarševska gospodinjstva z vsaj tremi otroki	Dohodkovna neenakost je v Sloveniji v primerjavi z EU 25 tudi v letu 2005 ostala na najnižji ravni. ¹ Po dohodkovni neenakosti, izmerjeni z razmerjem kvintilnih razredov, je Slovenija boljša od povprečja EU 25 za 1,4 o. t. in je tako z najnižjo dohodkovno neenakostjo skupaj z Dansko uvrščena na prvo mesto. Dohodkovna neenakost, izmerjena z Ginijevim količnikom (24 %), je prav tako med najnižjimi v EU 25, kjer je 30-odstotna.			
Ob ugodni sliki, ki jo za Slovenijo kažeta opisana kazalnika, podatki o porabi med gospodinjstvi kažejo, da se razlike med dohodkovnimi razredi povečujejo. Ker gospodinjstva v najnižjem kvintilu porabijo kar 43,5 % svojih izdatkov za hrano in stanovanje (v primerjavi z gospodinjstvi v najvišjem kvintilu, kjer porabijo za te namene le 24,1 %), tudi intenzivnejše občutijo zviševanje življenjskih stroškov (gl. tudi EO 12/2007, str. 21).				

¹ SURS je kot zadnji podatek o tveganju revščine objavil podatek za leto 2005, Eurostat pa je isti podatek objavil za leto 2006 z obrazložitvijo, da podatki izhajajo iz raziskave EU-SILC 2006 (čeprav so podatki o dohodkih iz te raziskave iz leta 2005). Tako se vse opisane primerjave med državami EU 25 nanašajo na leto 2005. Upoštevani so dohodki brez dohodkov v naravi.

	Ekonomsko ogledalo						UMAR	
	številka 2/2008						str. 16	
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Stopnje rasti, v %	
Cene živiljenjskih potrebščin, povprečne letne rasti, Slovenija								
Skupaj (HICP)	7,5	5,6	3,6	2,5	2,5	3,6	..	19,4
Hrana in brezalkoholne pijače	7,5	4,6	0,5	-0,8	2,3	7,8	..	13,5
Meso	4,0	1,8	-0,4	-2,1	1,4	5,5	..	6,5
Cene živiljenjskih potrebščin, povprečne letne rasti, EU 27								
Skupaj (HICP)	2,5	2,1	2,3	2,3	2,3	2,4	..	11,9
Hrana in brezalkoholne pijače	3,0	2,0	1,8	1,1	2,4	3,5	..	11,2
Meso	1,2	0,2	2,4	1,8	1,9	2,8	..	9,3
Cene pri rejcih, povprečne letne rasti, Slovenija								
Skupaj kmetijski proizvodi	0,8	3,3	-1,1	1,3	4,6	8,2	..	17,0
Živali za zakol	-3,4	-0,6	5,5	2,5	3,1	1,9	..	13,0
Število živine na kmetijskih gospodarstvih								
V tem: govedo, v tisoč	473,2	450,2	451,1	452,5	464,0	479,5 ¹	0,1 ²	...
prašiči, v tisoč	655,7	620,5	534,0	547,4	575,1	542,6	-5,7	-17,2
perutnina, v tisoč	5.265,7	4.533,7	3.268,0	3.176,9	3.056,7	4.813,9	57,5	-8,6
Pridobljeno meso v klavnicih								
V tem: govedo, v tisoč ton	40,5	43,1	40,1	37,4	37,9	36,2	-4,5	-10,5
prašiči, v tisoč ton	37,1	37,3	34,6	31,7	33,6	33,2	-1,3	-10,5
perutnina, v tisoč ton	51,4	56,1	52,0	53,4	48,1	58,9	22,4	14,6
Mesnopredelovalna industrija: poslovni rezultati								
Produktivnost: DV/zaposlenega, v tisoč SIT	4.158	4.883	4.531	4.985	4.940	..	-0,9 ³	18,8 ³
Donosnost prihodkov, v %	-4,06	-1,32	-1,65	-1,40	0,72
Neto čisti dobiček/izguba obrač. obd., v mio SIT	-2.851	-1.252	-1.133	-903	443
Izvozna usmerjenost, v %	9,5	11,2	12,2	13,9	12,6

ki so naraščale že v letih prej, so se lani še povišale, za 10,4 %. Taka gibanja so v veliki meri odraz relativno visoke koncentracije reje in tesne povezanosti primarne pridelave s predelavo.

Med predelovalci mesa in mesnih izdelkov je koncentracija proizvodnje najvišja v perutninarski industriji. Mesnopredelovalna podjetja uvrščamo v tri razrede, to so: proizvodnja mesa, razen perutninskega (SKD 15.11), proizvodnja perutninskega mesa (15.12) in proizvodnja mesnih izdelkov (15.13). Vsak izmed omenjenih treh razredov ima približno tretjinski delež v dodani vrednosti slovenske mesnopredelovalne industrije (največji delež ima proizvodnja perutninskega mesa, najmanjšega pa proizvodnja mesnih izdelkov). V panogi je leta 2006 delovalo 70 gospodarskih družb, od tega le tri v perutninarski industriji. Koncentracija proizvodnje, merjena s Hirschman-Herfindhalovim indeksom koncentracije (HHI),¹ je tako v perutninarski industriji zelo visoka (8.747; zgornja meja je 10.000), ena najvišjih v prehrambni industriji. V preostalih dveh razredih je razdrobljenost proizvodnje večja, indeks koncentracije HHI pa pod mejo visoke koncentracije (ta meja je 1.800) oziroma na njej.

Mesnopredelovalna podjetja postopoma izboljujejo poslovne rezultate; v letu 2006 je panoga prvič v obdobju 2002–2006 poslovala z dobičkom. V obdobju od leta 2002 so mesnopredelovalna podjetja izgube zmanjševala, v letu 2006 pa je panoga v povprečju prvič poslovala z neto čistim dobičkom obračunskega obdobja. K temu so največ prispevale gospodarske družbe perutninarske industrije, ki so bile skozi celotno analizirano obdobje najdonosnejše (vendar pod ravnino donosnosti celotne predelovalne industrije). Z neto izgubo, ki se je sicer skoraj prepelnila, so ponovno poslovale družbe v proizvodnji mesa, razen perutninskega, ki na ravni panoge poslujejo z izgubo že vse od leta 2002, medtem ko so družbe v proizvodnji mesnih izdelkov prvič po letu 2002 v povprečju poslovale z dobičkom.

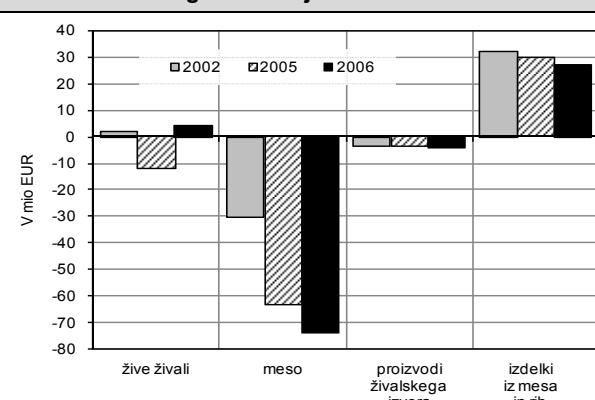
Delež mesnopredelovalne industrije v dodani vrednosti predelovalnih dejavnosti pada, raven produktivnosti pa

je relativno nizka. V strukturi slovenske predelovalne industrije se delež mesnopredelovalne industrije zmanjšuje in je v letu 2006 predstavljal 1,5 % dodane vrednosti, kar je nekoliko manj kot v povprečju EU 27 (1,9 % v letu 2005 in se med leti ohranja). V primerjavi z evropskimi so slovenska mesnopredelovalna podjetja tudi manj produktivna. V letu 2005 so dosegla približno 52 % produktivnosti evropskih (kar je le nekoliko nižje od ravni, ki ga v primerjavi z evropsko dosegla slovenska predelovalna industrija). Med sosednjimi članicami EU je višja produktivnost mesnopredelovalnih podjetij v Italiji in Avstriji (naša podjetja dosegajo med 35 % in 40 % njihove produktivnosti), nižja pa na Madžarskem (na ravni pod 80 % produktivnosti slovenskih podjetij). Skozi leta sicer slovenska mesnopredelovalna podjetja povečujejo produktivnost, a počasneje kot predelovalne dejavnosti v povprečju in prepočasi, da bi s tako dinamiko dohitela evropsko mesnopredelovalno industrijo.

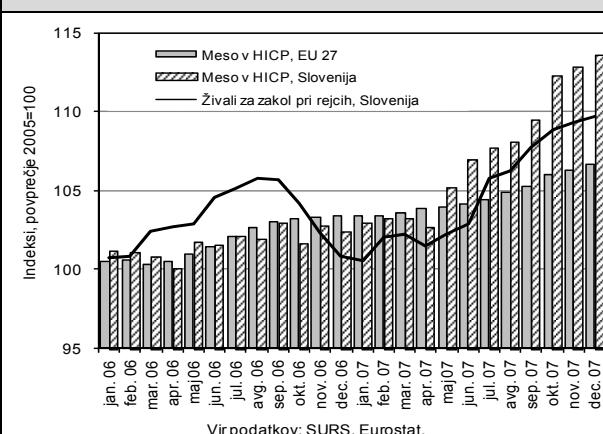
Postopoma se povečuje izvozna usmerjenost slovenskih mesnopredelovalnih podjetij, a je v povprečju še vedno nizka (gl. tabelo). Medtem ko družbe v proizvodnji mesa, razen perutninskega (15.11) in v proizvodnji mesnih izdelkov (15.13) v tujini realizirajo manj kot 8 % svojih prihodkov, so perutninska podjetja v letu 2006 tam ustvarila 27,6 % prihodkov. To je tudi veliko več kot prehrambna podjetja v povprečju (17,7 %), za katera je značilna visoka usmerjenost na domači trg (povprečna izvozna usmerjenost gospodarskih družb predelovalnih dejavnosti je bila 62,2-odstotna).

Presežek skupne blagovne menjave iz skupin živali, meso, proizvodi in izdelki iz mesa se je v letih po vstopu Slovenije v EU spremenil v primanjkljaj, hkrati pa se je poslabšala tudi njegova struktura. V letu 2006 je bil, merjeno v EUR, skupni izvoz za 43,3 % višji kot v letu 2002, skupni uvoz pa se je v tem času povišal za 99,0 %. Slovenija ima pozitivni saldo v skupinah (i) žive živali, kar s stališča ustvarjanja dodane vrednosti ni ugodno, ter (ii) izdelki iz mesa in rib, kjer je dodana vrednost večja, vendar pa se je presežek v tej skupini po letu 2004 zmanjšal. Vrednostno najpomembnejša je blagovna menjava v skupini meso, kjer pa se je negativni saldo po letu 2003 močno poslabšal (gl. graf 1). Taka gibanja kažejo na relativno nizko konkurenčnost slovenske mesnopredelovalne industrije.

¹ HHI so izračunani kot vsota kvadratov tržnih deležev posameznih gospodarskih družb posamezne panoge, pri čemer je panoga opredeljena kot dejavnost štirimestne šifre SKD.

Graf 1: Saldo blagovne menjave

Vir podatkov: SURS, preračun UMAR.

Graf 2: Indeksi cen

Vir podatkov: SURS, Eurostat.

ekonomsko
ogledalo

eo

Mednarodne primerjave / I									Ekonomsko ogledalo		UMAR	
									številka 2/2008		str. P 14	
	Realna rast BDP				BDP na prebivalca v SKM ¹ EU 27=100				Inflacija ² (povprečje leta)			
	2004	2005	2006	2007	2003	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2007
Slovenija	4,4	4,1	5,7	n.p.	82,5	85,4	87,0	88,0	3,7	2,5	2,5	3,8
EU 27	2,5	1,9	3,0	2,9	100,0	100,0	100,0	100,0	2,3	2,3	2,3	2,4
EU 25	2,5	1,8	3,0	2,8	104,4	104,2	104,1	103,9	2,1	2,2	2,2	2,3
Evro območje	2,1	1,6	2,7	2,6	112,0	110,8	110,8	110,3	2,1	2,2	2,2	2,1
Belgija	3,0	1,7	2,8	n.p.	123,5	121,2	121,3	120,0	1,9	2,5	2,3	1,8
Bolgarija	6,6	6,2	6,1	n.p.	32,6	33,9	35,4	36,7	6,1	6,0	7,4	7,6
Češka	4,5	6,4	6,4	n.p.	73,7	75,4	76,7	78,8	2,6	1,6	2,1	3,0
Danska	2,3	2,5	3,9	1,8	124,7	126,2	126,9	126,0	0,9	1,7	1,9	1,7
Nemčija	1,1	0,8	2,9	2,5	117,0	116,8	115,3	114,4	1,8	1,9	1,8	2,3
Estonija	8,3	10,2	11,2	n.p.	54,6	56,8	63,0	68,5	3,0	4,1	4,4	6,7
Irska	4,4	6,0	5,7	n.p.	141,1	142,1	144,0	145,7	2,3	2,2	2,7	2,9
Grčija	4,7	3,7	4,3	n.p.	92,4	94,0	96,5	97,8	3,0	3,5	3,3	3,0
Španija	3,3	3,6	3,9	3,8	101,4	101,4	103,1	105,2	3,1	3,4	3,6	2,8
Francija	2,5	1,7	2,0	n.p.	112,3	110,5	112,1	111,1	2,3	1,9	1,9	1,6
Italija	1,5	0,6	1,8	1,5	111,2	107,0	105,0	103,3	2,3	2,2	2,2	2,0
Ciper	4,2	4,0	4,0	4,4	89,3	90,7	92,8	92,1	1,9	2,0	2,2	2,2
Latvija	8,7	10,6	11,9	n.p.	43,5	45,8	50,0	54,2	6,2	6,9	6,6	10,1
Litva	7,3	7,9	7,7	8,8	49,1	50,6	53,3	56,3	1,2	2,7	3,8	5,8
Luksemburg	4,9	5,0	6,1	n.p.	247,6	253,6	264,7	279,7	3,2	3,8	3,0	2,7
Madžarska	4,8	4,1	3,9	1,4	63,5	63,4	64,4	65,0	6,8	3,5	4,0	7,9
Malta	0,2	3,3	3,4	n.p.	78,7	77,0	77,5	77,1	2,7	2,5	2,6	0,7
Nizozemska	2,2	1,5	3,0	3,5	129,9	129,7	131,3	130,8	1,4	1,5	1,7	1,6
Avstrija	2,3	2,0	3,3	n.p.	129,0	129,1	129,0	127,8	2,0	2,1	1,7	2,2
Poljska	5,3	3,6	6,1	n.p.	49,1	50,8	51,3	52,4	3,6	2,2	1,3	2,6
Portugalska	1,5	0,7	1,2	n.p.	77,0	74,9	75,5	74,6	2,5	2,1	3,0	2,4
Romunija	8,5	4,2	7,9	n.p.	31,5	34,1	35,5	38,9	11,9	9,1	6,6	4,9
Slovaška	5,2	6,6	8,5	n.p.	55,7	57,3	60,6	63,8	7,5	2,8	4,3	1,9
Finska	3,7	2,8	4,9	4,4	113,5	116,8	115,2	117,2	0,1	0,8	1,3	1,6
Švedska	4,1	3,3	4,1	2,6	123,2	125,2	123,9	124,8	1,0	0,8	1,5	1,7
Velika Britanija	3,3	1,8	2,9	3,1	120,0	122,3	119,4	118,1	1,3	2,1	2,3	2,3
ZDA	3,6	3,1	2,9	2,2	154,0	155,0	158,4	157,5	2,7	3,4	3,2	2,8

Viri podatkov: Eurostat/New Cronos, SURS. Opombe: ¹SKM – standard kupne moči. Podatki objavljeni na Eurostatu 17.12.2007. ²Za države EU harmonizirani indeks cen življenjskih potrebščin, za ZDA indeks cen življenjskih potrebščin.

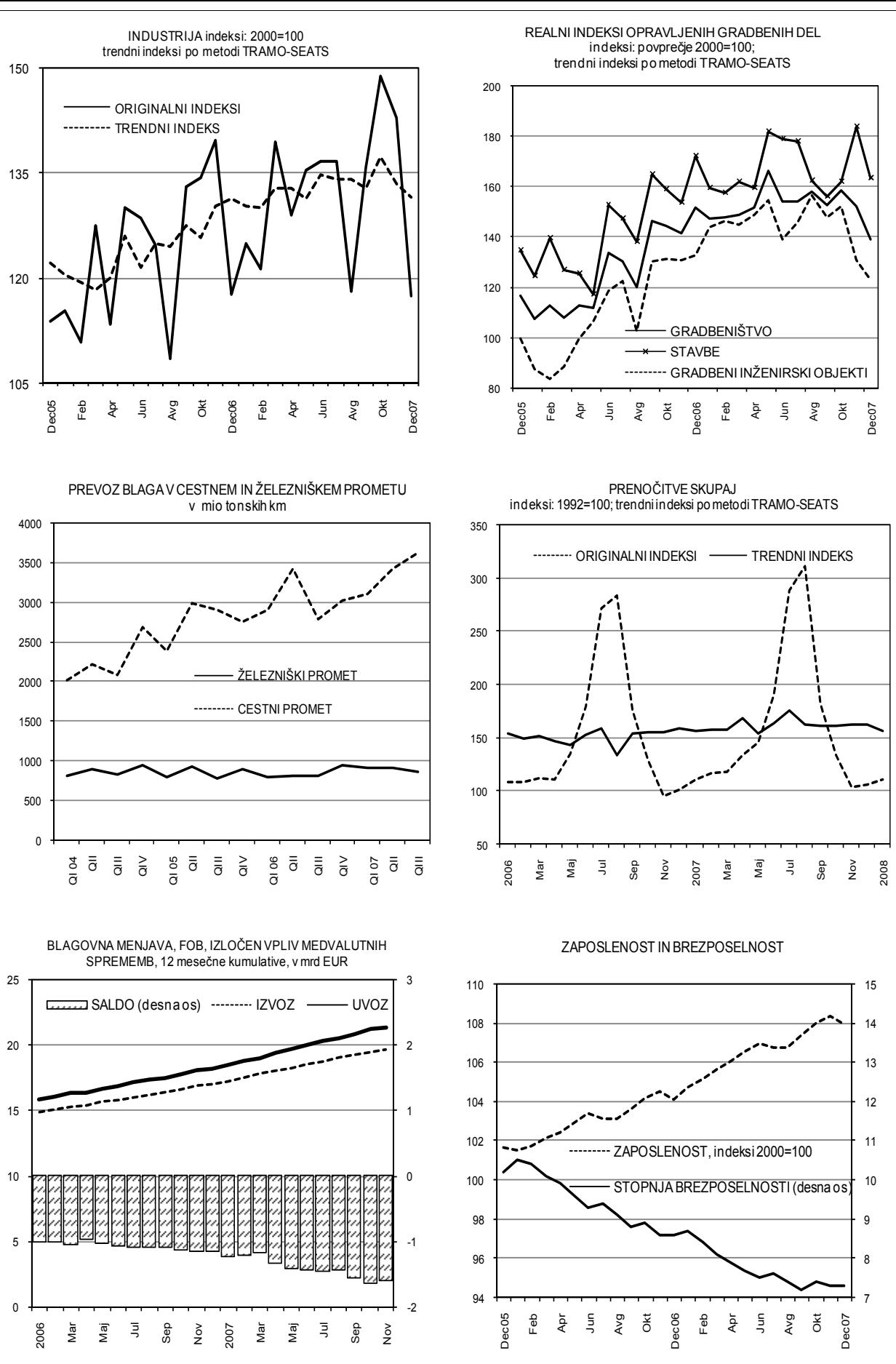
Slikovna priloga

Ekonomsko ogledalo

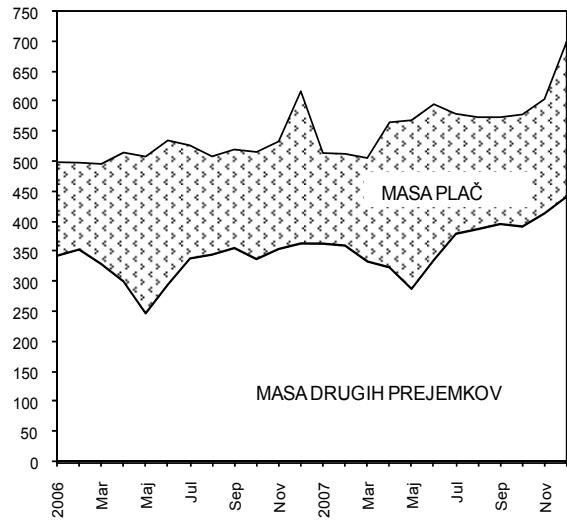
UMAR

št. 2/2008

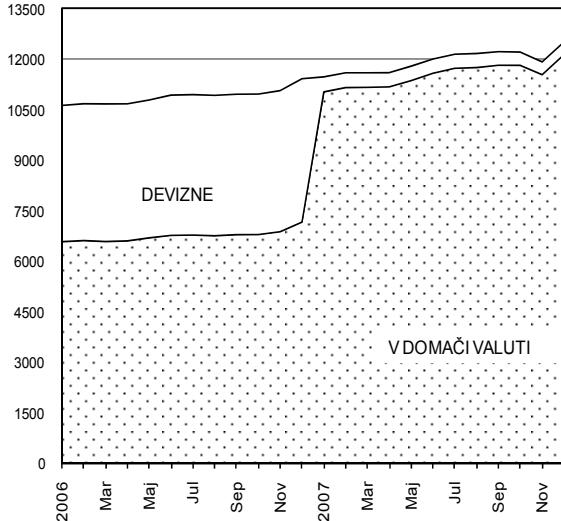
str. P16

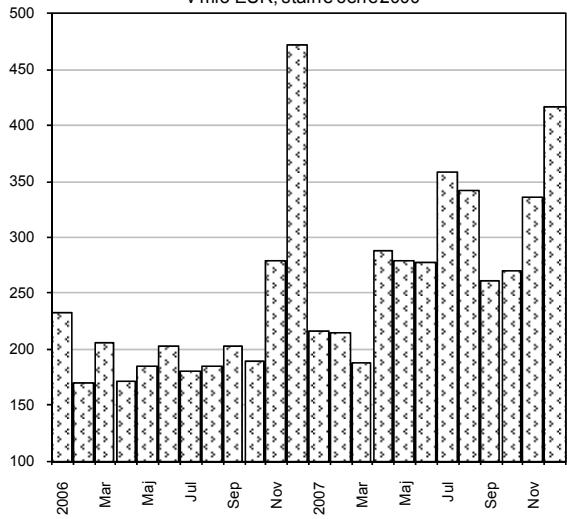
NETO PLAČE IN DRUGI PREJEMKI, v mio EUR

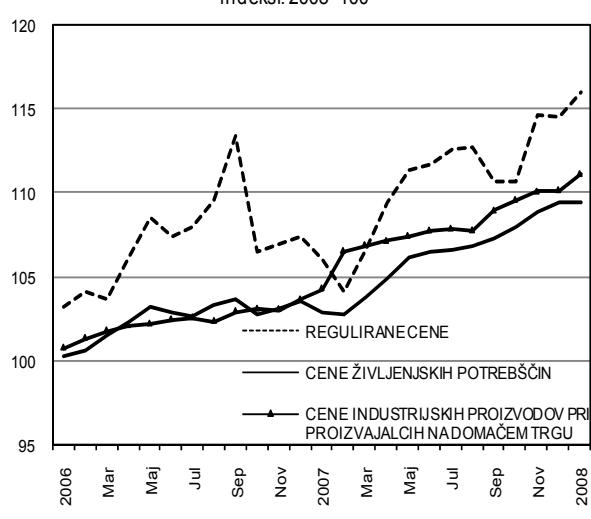
HRANILNE VLOGE, v mio EUR

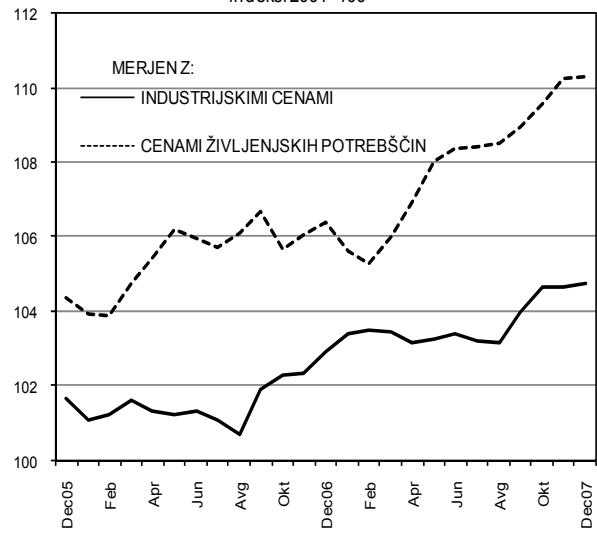
IZPLAČILA ZA NALOŽBE
v mio EUR, stalne cene 2000

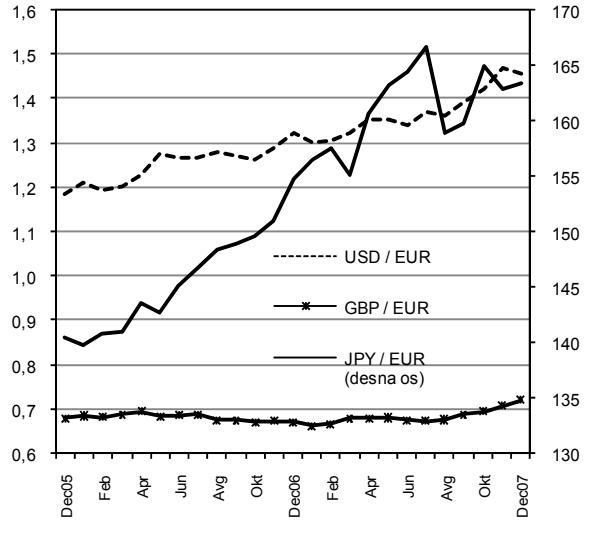
RAST IZBRANIH CENOVNIH INDIKATORJEV
indeksi: 2005=100

REALNI EFEKTIVNI TEČAJ
indeksi 2001=100

MENJALNI TEČAJ EURA indeksi: 2001 = 100

Indeks	Ekonomsko ogledalo	UMAR
	številka 2/2008	str. P 18
<p>BDP <u>četrtletna rast</u> 6/02:3, 8-9/02:3, 12/02:3, 6/03:3, 8-9/03:4, 12/03:3, 3/04:3, 6/04:3, 8-9/04:3, 12/04:3, 3/05:3, 8-9/06:3, 6/07:3, 12/07:5 <u>letna gospodarska rast</u> 1/02:3, 3/02:3, 3/03:3, 8-9/03:4, 3/04:3, 3/05:3, 3/06:3, 3/07:3 - komponente gospodarske rasti 3/02:3, 3/03:3, 3/05:3 - mednarodne primerjave gl. Mednarodno okolje <u>analiza rasti slovenskega BDP</u> 12/04:22 <u>možnosti za rast BDP Slovenije v prihodnosti</u> 12/04:23 <u>Blaginja (gl.tudi Trajnostni razvoj)</u> <u>viri – cost/benefit</u> - merila rasti, obraba in obnova virov, trajnostni razvoj - okoljsko zahteven izvoz 3/02:26 - izvoz z visoko vsebnostjo naravnih virov 3/02:27 <u>socialna blaginja</u> kazalci gl. socialni kazalci Borza vrednostnih papirjev <u>promet, kapitalizacija in indeksi</u> 1/02:10, 2/02:12, 3/02:16, 4/02:10, 6/02:10, 7/02:10, 8-9/02:13, 12/02:9, 4/03:10, 7/03:10, 10/03:7, 1/04:9, 4/04:11, 7/04:9, 10/04:11, 1/05:9, 4/05:10, 7/05:9, 10/05:11, 1/06:8, 4/06:10, 7/06:8, 10/06:8, 1/07:9, 4/07:11, 7/07:9, 10/07:8, 1/08:9 obveznice 3/01:14 <u>kazalci gibanja delnic</u> koeficient obračanja - tržnost papirjev 2/02:12, 7/02:10, 12/02:9 <u>koncentracija trgovanja</u> 4/02:10 <u>naložbe rezidentov na tujih trgih</u> 3/02:16 <u>naložbe nerezidentov</u> 1/02:10, 2/02:12, 8-9/02:13, 12/02:9, 1/04:9 <u>pooblaščene investicijske družbe</u> 5/02:10 <u>panožni indeksi</u> 2/02:12, 12/02:9, 7/03:9 <u>vzajemni skladi</u> 6/02:10, 8-9/02:11 <u>Cenovna gibanja in politika</u> <u>cenovna gibanja - inflacija, nadzorovanje in proste cene</u> 1/02:7, 2/02:8, 3/02:12, 4/02:6, 5/02:6, 6/02:6, 7/02:3, 8-9/02:9, 10/02:8, 11/02:7, 12/02:5, 1/03:5, 2/03:9, 3/03:8, 4/03:6, 5/03:6, 6/03:5, 7/03:6, 8-9/03:9, 10/03:5, 11/03:6, 12/03:5, 1/04:5, 2/04:7, 3/04:7, 4/04:7, 5/04:6, 6/04:5, 7/04:5, 8-9/04:8, 10/04:7, 11/04:7, 12/04:5, 1/05:5, 2/05:9, 3/05:7, 4/05:6, 5/05:6, 23,24, 6/05:6, 7/05:5, 8-9/05:3, 8-9/05:7, 10/05:3, 11/05:9, 12/05:5, 1/06:5, 2/06:8, 3/06:5, 4/06:7, 5/06:3, 5/06:8, 6/06:7, 7/06:5, 7/06:19, 8-9/06:8, 10/06:5, 11/06:8, 12/06:3, 12/06:11, 1/07:6, 1/07:19, 2/07:9, 2/07:3, 4/07:8, 5/07:3, 5/07:, 6/07:3, 6/07:7, 7/07:3, 7/07:6, 8-9/07:8, 10/07:3, 10/07:5, 11/07:3, 11/07:8, 12/07:3, 12/07:7, 1/08:6, 2/08:3, 2/08:5 <u>cenovna politika</u> 6/02:7-8, 5/05:23 <u>harmoniziran indeks cen življenjskih potrebščin</u> 1/05:22 <u>krivulja donosa</u> obveznic gl. denarni trg in denarno politiko in gl. Borza, <u>osnovna inflacija</u> 2/03:9, 3/03:8, 6/03:5 <u>revizija CPI</u> 12/02:3 <u>cene industrijskih proizvodov</u> gl. Industrija </p>	<p>Civilna družba gl. Socialni indikatorji Clovekov razvoj gl. Socialni indikatorji <u>Cloveški viri</u> <u>izobraževanje</u> diplomanti na področju znanosti in tehnologije 3/06:16-17 neformalno/hadaljnje izobraževanje 10/06:18, 12/07:19 vseživljensko učenje 6/06:21-22 višje in visoko šolstvo 7/02:24, 7/05:20,21, 8-9/05:22, 7/06:24 štipendisti v terciarnem izobraževanju 8-9/06:21, 1/08:19 srednješolsko izobraževanje 6/07:19-21 mobilnost študentov 4/07:24-25 program Erasmus 5/07:18-19 javni izdatki za izobraževanje 12/04:21 odrasli v srednjih šolah 7/06:22-23 <u>(gl. tudi Socialni indikatorji)</u> izdatki za izobraževalne ustanove: 6/05:17, 1/06:20-21 <u>Denarni trg in denarna politika</u> <u>denarni agregati, obrestne mere BS in devizni tečaj</u> 1/02:8, 2/02:9, 3/02:13, 4/02:7, 5/02:7, 6/02:9, 7/02:7, 8-9/02:10, 10/02:9, 11/02:8, 12/02:6, 1/03:6, 2/03:10, 3/03:9, 4/03:7, 5/03:7, 6/03:6, 7/03:7, 10/03:6, 11/03:7, 12/03:6, 1/04:6, 2/04:8, 3/04:8, 4/04:8, 5/04:7, 6/04:6, 7/04:6, 8-9/04:9, 10/04:8, 11/04:8, 12/04:6, 1/05:6, 2/05:10, 3/05:8, 4/05:7, 5/05:7, 6/05:7, 7/05:6, 8-9/05:8, 10/05:8, 11/05:10, 12/05:6 <u>banke</u> aktivne in pasivne obrestne mere 2/02:11, 4/02:8, 8-9/02:11, 12, 11/02:9, 12/02:7, 2/03:11-12 <u>denarni trg, krediti</u> 1/02:9, 2/02:11, 3/02:15, 4/02:9, 5/02:9, 7/02:9, 8-9/02:12, 10/02:11, 11/02:10, 12/02:8, 1/03:8, 2/03:12, 3/03:11, 4/03:9, 5/03:9, 6/03:8, 7/03:9, 8-9/03:11, 11/03:9, 12/03:8, 1/04:8, 2/04:10, 3/04:10, 4/04:10, 5/04:9, 6/04:8, 7/04:8, 8-9/04:11, 10/04:10, 11/04:10, 12/04:8, 1/05:8, 2/05:12, 3/05:10, 4/05:9, 5/05:9, 6/05:9, 7/05:8, 8-9/05:10, 10/05:10, 11/05:12, 12/05:8, 1/06:7, 2/06:10, 3/06:7, 4/06:9, 6/06:8, 7/06:6, 8-9/06:9, 10/06:6, 11/06:9, 12/06:12, 1/07:7, 4/07:10, 5/07:9, 6/07:9, 7/07:8, 8-9/07:10, 10/07:7, 11/07:10, 12/07:9, 1/08:8, 2/08:7 <u>varčevanje prebivalstva</u> 1/02:9, 2/02:10, 3/02:14, 4/02:8, 5/02:8, 7/02:8, 8-9/02:11, 10/02:10, 11/02:9, 12/02:7, 1/03:7, 2/03:11, 3/03:10, 4/03:8, 5/03:8, 6/03:7, 7/03:8, 8-9/03:10, 11/03:8, 12/03:7, 1/04:7, 2/04:9, 3/04:9, 4/04:9, 5/04:8, 6/04:7, 7/04:7, 8-9/04:10, 10/04:9, 11/04:9, 12/04:7, 1/05:7, 2/05:11, 3/05:9, 4/05:8, 5/05:8; 6/05:8, 7/05:7, 8-9/05:9, 10/05:9, 11/05:11, 12/05:7, 1/06:6, 2/06:9, 3/06:6, 4/06:8, 5/06:21, 6/06:9, 7/06:7, 8-9/06:10, 10/06:7, 11/06:10, 12/06:13, 1/07:8, 4/07:9, 5/07:8, 6/07:8, 7/07:7, 8-9/07:9, 10/07:6, 11/07:9, 12/07:8, 1/08:7, 2/08:6 <u>Deželno tveganje gl. Konkurenčnost držav</u> <u>Dodana vrednost gl. Konkurenčnost gl. Industrija ter Trgovina</u> <u>Ekonomski odnosi s tujino (gl. tudi Zunanjí dolg)</u> <u>mednarodna menjava storitev</u> 3/02:8, 6/02:5, 8-9/02:7, 12/02:18, 2/03:5, 8-9/03:7, 12/03:17, 2/04:6, 8-9/04:6, </p>	

Indeks	Ekonomsko ogledalo	UMAR
	številka 2/2008	str. P 21
<p>nadure 6/02:11 zaposlitev za krajši delovni čas 2/03:19, 3/05:20-21 <u>nesreča pri delu</u> 2/02:24, 4/02:12 <u>produktivnost delovne sile</u> 2/02:14 <u>Programi zaposlovanja</u> Program aktivne politike zaposlovanja 11/02:11 Program povračil prispevkov delodajalcem 7/02:11 Program pospeševanja samozaposlovanja 5/04:10 Program 10000 11/03:10 <u>Zakonodaja</u> Zakon o zaposlovanju in delu tujcev 6/03:9 Zakon o zaposlovanju invalidov 7/04:10</p>	<p>Turizem <u>izbrani kazalci turizma in gostinstva</u> 1/02:16, 2/02:20, 3/02:24, 4/02:22, 5/02:20, 7/02:22, 11/02:17, 3/03:16, 5/03:15, 10/03:13, 1/04:15, 6/04:13, 8-9/04:21, 12/04:17, 3/05:14, 5/05:14, 10/05:18, 1/06:16, 5/06:13, 8-9/06:17, 12/06:19, 3/07:10, 6/07:14, 8-9/07:17, 12/07:14 devizni prilivi 3/06:15, 12/06:19, 12/07:14 anketa o tujih turistih v poletni sezoni 6/04:19 turistična potovanja domačega prebivalstva 5/02:21, 1/03:14, 7/03:16, 1/04:16, 12/04:28, 1/06:22, 1/07:27 mednarodna primerjava 2/02:20 struktura prenočitev po vrstah krajev</p>	<p>7/02:22, 11/02:17, 3/03:16, 5/06:13 Zadruge poslovanje 12/02:17, 11/03:17, 12/04:30, 11/05:23 Zasebna potrošnja gl. Gospodinjstva Zavarovalništvo <u>mednarodna primerjava</u> <u>zavarovanje in financiranje izvoza gl.</u> <u>Ekonomski odnosi s tujino/zunanjetrgovinska politika</u> Zunanji dolg Slovenije 2/03:6, 10/03:20 pokritost zunanjega dolga z deviznimi rezervami 1/02:6, 11/02:5, 2/03:6, 10/03:20, 10/04:6, 3/05:6</p>

Kratice, uporabljene v besedilu:

AJPES – Agencija za javnopravne evidence in storitve, **APP** – Agencija RS za plačilni promet, **APr** – Agencija za prestrukturiranje in privatizacijo, **ATP** – Agencija za trg vrednostnih papirjev, **BDV** – bruto dodana vrednost, **BS** – Banka Slovenije, **CEEPN** – Central and East European Privatisation Network, **COICOP** – klasifikacija individualne potrošnje po namenu, **CRU** – Center za razvoj Univerze, **DFO** – Druge finančne organizacije, **DG ECFIN** – Generalni direktorat za gospodarske in finančne zadeve pri EK, **DUNZ** – Direktorat za upravne in notranje zadeve, Ministrstvo za notranje zadeve, **EBRD** – Evropska banka za obnovo in razvoj, **EIB** – Evropska investicijska banka, **EEA** – European Environment Agency, **ELES** – Elektro Slovenije, **EIMV** – Elektroinštitut Milan Vidmar, **EK** – Evropska komisija, **ESS** – Ekonomsko socialni svet, **FAPRI** – Food and Agricultural Policy Research Institute, Columbia, U.S.A. **GEM** – Global Entrepreneurship Monitor, **GFK** – Gesellschaft für Konsumforschung, **GURS** – Geodetska uprava, **GZS** – Gospodarska zbornica Slovenije, **PČR** – Poročilo o človekovem razvoju (HDR – Human Development Report), **HBS** – anketa o porabi v gospodinjstvih, **HICP** – Harmonizirani indeks cen življenjskih potrebuščin, **IER** – Inštitut za ekonomska raziskovanja, **IFO** – Institut für Wirtschaftsforschung, **IPCC** – Intergovernmental Panel on Climate Change, **IPI** – Indeks cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih, **IVZ** – Inštitut za varovanje zdravja, **KDD** – Kliničko depotna družba, **KGBJF** – konsolidirana globalna bilanca javnega financiranja, **KIS** – Kmetijski inštitut Slovenije, **LBo** – Ljubljanska borza, **PzP** – Partnerstvo za pristop, **MDDSZ** – Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, **MF** – Ministrstvo za finance, **MGD** – Ministrstvo za gospodarske dejavnosti, **MKGP** – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, **MNZ** – Ministrstvo za notranje zadeve, **MŠŽŠ** – Ministrstvo za šolstvo znanost in šport, **MOP** – Ministrstvo za okolje in prostor, **NFD** – Nacionalna finančna družba, **NPISG** – neprofitne institucije, ki služijo gospodinjstvu, **NSVS** – Nacionalna stanovanjska varčevalna shema, **n.p.**, **(–)** – ni podatka, **n.s.** – ni smiselno, **OZS** – Obrtna zbornica Slovenije, **PKM** – paritehta kupne moči, **RRD** – Raziskovalno razvojna dejavnost, **RZZ** – Republiški zavod za zaposlovanje, **SGRS** – Strategija gospodarskega razvoja Slovenije, **SID** – Slovenska izvozna družba, **SKM** – standard kupne moči, **SRD** – Slovenska razvojna družba, **SMTK** – Standardna mednarodna trgovinska klasifikacija, **SURS** – Statistični urad RS, **SVEZ** – Služba vlade za evropske zadeve, **SZB** – Slovenski zavarovalni biro, **SZZ** – Slovensko zavarovalno združenje, **UJP** – Urad RS za javna plačila, **TUVL** – trg uradnih vzdrževalcev likvidnosti, **UMAR** – Urad RS za makroekonomske analize in razvoj, **WIIW** – Dunajski inštitut za mednarodne gospodarske primerjave, **ZEW** – Zentrum für Europäische Wirtschaftsforschung, **ZRSZ** – Zavod RS za zaposlovanje, **ZZS** – Zavod RS za zdravstveno zavarovanje.

Kratice Standardne klasifikacije dejavnosti (SKD):

A – Kmetijstvo, lov, gozdarstvo, B – Ribištvo, C – Rudarstvo, D – Predelovalne dejavnosti, DA – Hrana, pijača, tobačni izdelki, DB – Tekstilije, tekstilni izdelki, DC – Usnje, usnjeni izdelki, DD – Obdelava in predelava lesa, DE – Papir, založništvo, tiskarstvo, DF – Koks, naftni derivati, jedrska goriva, DG – Kemikalije, kemični izdelki, DH – Izdelki iz gume, plastičnih mas, DI – Drugi nekovinski, mineralni izdelki, DJ – Kovine in kovinski izdelki, DK – Stroji in naprave, DL – Električna, optična oprema, DM – Vozila in plovila, DN – Pohištvo, drugo, E – Oskrba z elektriko, plinom in vodo, F – Gradbeništvo, G – Trgovina, popravila motornih vozil, H – Gostinstvo, I – Promet, skladишčenje in zvezje, J – Finančno posredništvo, K – Nepreričnine, najem poslovnih storitev, L – Dejavnost javne uprave in obrambe, obvezno socialno zavarovanje, M – Izobraževanje, N – Zdravstvo in socialno varstvo, O – Druge javne, skupne in osebne storitvene dejavnosti, P – Zasebna gospodinjstva z zaposlenim osebjem.

Kratice držav

AT-Avstrija, BE-Belgija, BG-Bolgarija, BY-Belorutija, CH-Švica, HR-Hrvaška, CZ-Česka, CY-Ciper, DK-Danska, DE-Nemčija, ES-Španija, EE-Estonija, GR-Grčija, FR-Francija, FI-Finska, HU-Madžarska, IT-Italija, IE-Irska, JP-Japonska, LU-Luksemburg, LT-Litva, LV-Latvija, NL-Nizozemska, MT-Malta, NO-Norveška, PL-Polska, PT-Portugalska, RO-Romunija, RU-Rusija, SE-Švedska, SI-Slovenija, SK-Slovaška, TR-Turčija, UA-Ukraina, UK-Velika Britanija, US-Združene države Amerike.

Podatki: kjer ni drugače označeno so podatki za trend in desezonirane serije izračunani po metodi TRAMO-SEATS (**TS**).

Druge publikacije UMAR		Ekonomsko ogledalo	UMAR
		številka 2/2008	
Zbirka Delovni zvezki letnika 2007 in 2008	<p>2/2008: Poslovanje gospodarskih družb in zadrug v letu 2006, J. Mirjana Novak</p> <p>1/2008: Razvitost in dejavniki konkurenčnosti nefinančnih tržnih storitev, M. Koprivnikar Šušteršič</p> <p>12/2007: Poslovanje gospodarskih družb v 2006 – pregled po dejavnostih, R. Kmet Zupančič in drugi</p> <p>11/2007: Zasebna potrošnja – teoretična izhodišča in analiza potrošnje v Sloveniji v obdobju 1995–2006, B. Ferk</p> <p>10/2007: Dinamika zunanjega zadolževanja Slovenije, J. Markič</p> <p>9/2007: Obseg in učinkovitost slovenske politike subvencioniranja gospodarskih družb, A. Murn</p> <p>8/2007: Scenariji gospodarskega razvoja Slovenije do leta 2030, B. Tavčar I. Zakotnik, I. Strmšnik, T. Kraigher</p> <p>7/2007: Paradigma konkurenčnosti držav in analiza Slovenije po sistemih WEF in IMD za leto 2006, A. A. Chiaiutta</p> <p>6/2007: Innovation Cooperation and Innovation Activity of Slovenian Enterprises (Inovacijsko sodelovanje in inovacijska aktivnost slovenskih podjetij) (Delovni zvezek je v angleškem jeziku, vsebuje povzetek v slovenščini), A. Jaklič, J. P. Damijan, M. Rojec</p> <p>5/2007: Domet in možni elementi politike aktivnega spodbujanja tujih neposrednih investicij (TNI) v Sloveniji M. Rojec, T. Redek, Č. Kostevc</p> <p>4/2007: Okoljska komponenta gospodarskega razvoja Slovenije v zadnjih letih, M. Vendramin</p> <p>3/2007: Strukturne spremembe v mrežnih dejavnostih – učinki liberalizacije, R. Kmet Zupančič, J. Povšnar</p> <p>2/2007: Napovedovanje sprememb dodane vrednosti dejavnosti kmetijstva v Sloveniji v tekocem srednjoročnem obdobju, M. Kovač, E. Erjavec, S. Kovač</p> <p>1/2007: Zadolževanje in prezadolženost prebivalstva, B. Ferk</p>		
Socialni razgledi	SR podajajo sliko tega, kako dobro ali slabo živimo v Sloveniji. Pri analizi socialne stratifikacije slovenske družbe smo opredelili štiri dohodkovne razrede in jih uporabili za analizo podatkov o dohodkih in porabi gospodinjstev. Številne podatke smo povezali v enoten okvir analize družbene kohezije, socialnega kapitala in zadovoljstva z življenjem. SR prinašajo novosti tudi z obravnavo posebne teme – dolgožive družbe. Ukvaramo se z izzivi in priložnostmi, ki jih razvojno dejstvo staranja družbe postavlja ne zgolj sistemom socialne varnosti, temveč tudi sistemom vedno bolj (pre)obremenjenih opornih omrežij in medosebnih odnosov, ki se lahko lomijo pod previsokimi pričakovanji in bremenji.		
Pomladansko / Jesensko poročilo	Pomladansko poročilo 2006 Jesensko poročilo 2006		
Pomladanska / Jesenska napoved	Jesenska napoved gospodarskih gibanj, 2007 Pomladanska napoved gospodarskih gibanj 2007, 2007		
Zbirka Analize, raziskave in razvoj	<p>Poročilo o razvoju 2007, 2007</p> <p>Strategija razvoja Slovenije (SRS 2006–2013), 2005</p> <p>Slovenia – On the Way to the Information Society, 2004</p> <p>Slovenija v novem desetletju: trajnost, konkurenčnost, članstvo v EU – povzetek</p> <p>Slovenija v novem desetletju: trajnost, konkurenčnost, članstvo v EU (SGRS 2001–2006)</p>		
IB revija	<p>IB revija 3-4/2007 VSEBINA: Tine Stanovnik: <i>Uvedba točkovnega sistema v pokojninski sistem Slovenije</i>. Marjan Ravbar: <i>Prostorski razvoj med sodelovanjem in tekmovanjštvom?</i> Metka Stare, Maja Bučar: <i>Inovacije v storitvah – možnosti slovenskih akterjev v EU?</i> Niko Murovec, Renata Slabe Erker, Peter Stanovnik: <i>Ocena vloge in pomena Ciljnega raziskovalnega programa 2001–2006 v Sloveniji</i>. Mojmir Mrak, Maja Bučar, Helena Kamnar: <i>Mednarodno razvojno sodelovanje Republike Slovenije</i>. Róbert Tésits: <i>Some Important Regional Tendencies of the European Labour Market</i>. Laura Južnik Rotar: <i>Razširjenost fleksibilnih oblik zaposlovanja</i>. Matija Rojec, Tjaša Redek, Črt Kostevc: <i>Omejitve in možni elementi slovenske politike spodbujanja neposrednih tujih investicij (NTI)</i>. Marjan Ravbar: <i>Ustvarjalnost, sestavina uspešnosti družbenega razvoja Slovenije</i>. Igor Prodan, Niko Murovec: <i>Podjetništvo in tehnološko podjetništvo v zasavski regiji: pomen, stanje in spodbujanje</i>.</p> <p>Razpravi Renata Slabe Erker, Niko Murovec: <i>Nepričlačnost trajnostnih potrošniških izbir</i>. Lucija Mulej: <i>Skladni razvoj držav članic EU – od birokracije do etike vključevanja vseh?</i></p>		

Naročilnica		Ekonomsko ogledalo		UMAR	
		številka 2/2008			
Naročnina	*Naročnina obsega en tiskani in en brezplačni izvod v e-verziji (publikacij, ki so na voljo v e-verziji). Vsak naslednji izvod v eni ali drugi verziji se obračuna dodatno. Pri naročnini na izvod v e-verziji (bez tiskane verzije) imate 10 % popusta.				
Popusti	Na količino – po dogovoru (pri naročilu večjega števila izvodov ene publikacije do 25 %), za naročilo na več mesečnih zbirk (na dve zbirki 20 % in 25 % za naročilo na vsaj tri).				
Naročilo in informacije	UMAR, Gregorčičeva 27, 1000 Ljubljana; telefon 01-478-1043; fax 01-478-1070. Naročene publikacije in račun vam bomo poslali po pošti. E-pošta: publicistika.umar@gov.si ; za informacije o ostalih publikacijah se lahko obrnete na naš spletni naslov: http://www.gov.si/umar/public.php				
Obnavljanje	Naročilo se avtomatično obnavlja za naslednje leto.				
Odpoved	Odpoved naročnine velja po izteku leta, za katero je bila obnovljena. Posredovana mora biti pisno, najkasneje do konca koledarskega leta.				
Naziv ustanove in ime kontaktne osebe, oz. ime naročnika in tel. št.					
Naslov naročnika			E-naslov		
ID za DDV	Zavezanec za DDV		☐ DA	☐ NE	Datum:
Želim koristiti tudi naslednje brezplačne možnosti:					
prejemati brezplačen e-izvod publikacije na e-naslov (poleg izvoda, ki ga prejmem po navadni pošti) ☐					
prejemati geslo na svoj elektronski naslov (ob spremembi gesla) ☐					
prejemati obvestila o izdaji novih publikacij ☐					
P e r i o d i k a			SIT	EUR	Vpišite število izvodov*
					tiskani
Ekonomski izvivi			2.500,00	10,43	
Ekonomska ogledala . 11 številka letno. Cena za en izvod 1.500,00 SIT / 6,26 EUR.			16.000,00	66,77	
Slovenian Economic Mirror . 11 številka letno. Cena za en izvod 1.500,00 SIT / 6,26 EUR.			16.000,00	66,77	
Pomladansko / Jesensko poročilo . Letna naročnina za eno publikacijo 2.500,00 SIT / 10,43 EUR.			5.000,00	20,86	
Spring / Autumn Report . Letna naročnina za eno publikacijo 3.500,00 SIT / 14,61 EUR.			7.000,00	29,21	
Poročilo o razvoju			3.000,00	12,52	
Development Report			3.000,00	12,52	
Zbirka Delovni zvezki (za posamezne teme se lahko obrnete na spletno stran oz. gornje naslove in tel. številke; cena po ceniku velja za en izvod).			2.200,00	9,18	
IB revija . Štiri številke letno. Enojna številka stane 3.000,00 SIT / 12,52 EUR, dvojna številka stane 4.000,00 SIT / 16,69 EUR.			10.000,00	41,73	
Info IMAD / UMAR Info . 1 izvod brezplačno. Koristne informacije o UMAR. Slovensko, angleško.					
V primeru, da ne naročate celotne zbirke, vpišite izbrano publikacijo:					
K n j i ž n e i z d a j e			SIT	EUR	Vpišite število izvodov*
					tiskani
Socialni razgledi 2006 (knjiga ali CD)			3.834,24	16,00	
Socialni razgledi 2006 (knjiga in CD)			4.792,80	20,00	
Social Overview 2006 (knjiga ali CD)			6.230,64	26,00	
Social Overview 2006 (knjiga in CD)			9.585,60	40,00	
Poročilo o človekovem razvoju Slovenija 2002–2003 (knjiga in CD).			2.500,00	10,43	
Poročilo o človekovem razvoju Slovenija 2002–2003 (knjiga ali CD).			1.900,00	7,93	
Human Development Report Slovenia 2002–2003 (knjiga in CD).			5.000,00	20,86	
Human Development Report Slovenia 2002–2003 (knjiga ali CD).			4.300,00	17,94	
Strategija razvoja Slovenije (SRS 2006–2013)			1.500,00	6,26	
Slovenia's Development Strategy (SDS 2006–2013)			2.000,00	8,35	
M. Stare, R. Kmet Zupančič, M. Bučar: Slovenia – On the Way to the Information Society , 2004			4.600,00	19,20	
Slovenija v novem desetletju: trajnost, konkurenčnost, članstvo v EU (SGRS 2000–2006) – povzetek			1.000,00	4,17	
Slovenia in the New Decade: Sustainability, Competitiveness, Membership in the EU – summary			1.500,00	6,26	
Slovenija v novem desetletju: trajnost, konkurenčnost, članstvo v EU (SGRS 2000–2006)			3.500,00	14,61	
Slovenia in the New Decade: Sustainability, Competitiveness, Membership in the EU			7.000,00	29,21	
B. Radej, A. Pirc Velkavrh, L. Globcnik: Indikatorji o okolju in razvoju/Indicators on environment and development , 1999			1.880,00	7,85	/
J. Seljak: Kazalec uravnoveženega razvoja / Sustainable Development Indicators , 2001			3.000,00	12,52	/
Matija Rojec: Prestrukturiranje z neposrednimi tujimi investicijami: Slovenija/Restructuring with foreign direct investment: The Case of Slovenia , 1998.			2.000,00	8,35	/
Za ostale knjižne izdaje se lahko obrnete na spletno stran oz. gornje naslove in tel. številke (vpišite izbrano knjižno izdajo):					
Cene v evrih so preračunane po tečaju zamenjave 1 euro = 239,640 SIT.					
Davek	8,5-odstotni DDV ni vključen v ceni.				
29. december 2006					